

VRBECKÝ ZPRAVODAJ

Vydává obec Vrbice

duben 2015

Z OBSAHU VYBÍRÁME:

Aprílové a májové pranostiky

str. 3

Vrbice a odpady

str. 11

Zpráva o současném stavu včelařství na Vrbici

str. 16

Jak správně třídit odpad?

str. 27

CO SE DĚJE NA VRBICI

Tříkrálová sbírka

Košť vín

Velikonoční pletení žil v muzeu

Velikonoční zdobení vajíček v muzeu

Z natáčení do pořadu Putování za písničkou

Z natáčení do pořadu Putování za písničkou

Přijetí předsedou poslanecké sněmovny Parlamentu ČR

Noc s Andersenem v knihovně

ÚVODNÍ SLOVO STAROSTY

Vážení Vrbečáci a přátelé Vrbice, dostává se Vám do rukou nové vydání Vrbeckého zpravodaje, které by se dalo označit za výjimečné nebo přinejmenším netradiční. Je totiž zaměřeno zejména na odpady – jednak splaškové vody, jednak komunální a tříděný odpad. Pro někoho mohou být tato témata nezáživná, ale vězte, že pokud bychom tuto problematiku neřešili, v budoucnu by nás tento problém přerostl a stál nás nemalé finanční prostředky. Budeme se Vám snažit odpovědět na často kladené dotazy

a nabídneme Vám možnosti, jak ten či onen problém související s kanalizací vyřešit. Odpovíme na dotazy na nerudovské téma „kam s ním“ apod.

Vrbice v tuto chvíli zažívá předem avizované krušné období. Probíhá zde několik staveb a život v průběhu především stavby kanalizace a ČOV není jednoduchý z několika pohledů – zvýšený pohyb velkých vozidel, bezpečnost, prašnost, hluk, bláto na komunikacích a nutnost dotčené komunikace postupně opravovat. Vězte, že ani pro mne a můj tým není toto období zrovna jednoduché. Každá stavba má hned několik rovin – musí se dodržovat projekt a podmínky poskytovatele dotací, musí se dodržovat podmínky stanovené dotčenými orgány a správci sítí, stavba až na dvě výjimky probíhá na obecních pozemcích, někdy mají stavebníci a objekty, které se budou napojovat, individuální požadavky, nepořádek v obci, poničený majetek pohybem strojů apod. a do toho samozřejmě

standardní chod obce, který je i bez realizace jakéhokoliv projektu náročný. Snažíme se, aby se i přes náročnost staveb kulturní a občanský chod obce zachoval, aby obec, spolky a sdružení prostě „žily“. Nezmiňuji to zde z důvodu, že bych se chtěl „vybrečet“ občanům na rameni, ale zmiňuji to zde, abyste mnohdy chápali, že se v současnosti musíme zabývat zejména prioritami a individuální požadavky, které snesou odkladu, jsme prostě nuceni odložit. V očích těch dotčených to může vypadat jako „nestaráni se“, ale vězte, že slovo „ne“ se mi mnohdy říká velmi těžce.

Není snad Vrbečáka ani návštěvníka Vrbice, kterého by se stavba nedotkla, nebo nějak jej neomezila. Proto Vás znovu prosím o koňskou dávku trpělivosti, tolerance a shovívavosti. Vše se dělá s ohledem na lidi, na budoucí generace a hlavně s ohledem na životní prostředí. Nechť Vrbice vzkvétá.

Tomáš Bílek – Váš starosta

APRÍLOVÉ A MÁJOVÉ PRANOSTIKY

Jaro má sedmero druhů počasí, v dubnu však žádné neschází.
Mokrý duben – hojnost ovoce.
Aprílové počasí jsou časy a nečasy.
Aprílové počasí má daleko do krásy.
V dubnu se zima a léto přetahují o vládu.
Aprílové počasí je nad ženu vrtkavější.
Duben laškuje, sedlák za pluhem hubuje.
Duben, ze zimy a léta je pleten.
Časný hrom, pozdní hlad.
Je-li duben bouřlivý, shnije kopa a mandel zplesniví.
Dubnový hrom probouzí stromový květ.

Studený máj zakládá na chléb.
Je-li květen chladný, rok nebude hladný.
Máj chladný a deštivý, pro stodoly je příznivý.
Májový deštiček - úrody tatíček.
Májová vlažička, poroste travička.
V máji nemá oschnout pastýřovi hůl.
Májová kapka za dukát.
Májová bouřička, poroste travička.
Květnová rosa činí zelený luh i háj.
Jestli v máji neprší, tak to červen přeprší.
Po mokré květnu, přichází suchý červen.
Když v májová rána zvučně žáby skřehotají, vydatný déšť s přívaly znamenají.
Chladný a vlhký máj, v stodole ráj.

A ještě: Pankrác, Servác, Bonifác - studení bratři, přinesou chladna jak se patří.

Svatí Pankráci, Serváci a Bonifáci, vás se bojí všichni sedláci.

Pankrác, Servác a Bonifác často květy klidí, pro královnu Žofii.

NĚKOLIK FAKTŮ O NOVÉ KANALIZACI

Některá fakta a pravidla jsou logická a jasná, přesto se mne na ně často ptáte. V této situaci to naprosto chápu – je to něco nového a je potřeba tyto věci neustále vysvětlovat a vysvětlovat. Z tohoto důvodu a pro jistotu se některá pravidla budou v tomto zpravodaji vícekrát opakovat.

- Obec Vrbice bude disponovat dvěma kanalizacemi (tzv. oddílenou kanalizační sítí)
- splaškovou a dešťovou.
- Do dešťové kanalizace mohou

být vyústěny pouze dešťové vody – vpustě z pozemních komunikací, okapy a svody ze střech domů, přepady z dešťových jímek apod. Do dešťové kanalizace nesmí být v žádném případě vyústěny přepady ze splaškových jímek na vyvážení (žumpy), odpady ze sklepů, záchodů u sklepů, znečištěná voda apod.

- Do splaškové kanalizace by měly být vyústěny veškeré odpadní vody určené k čištění – tzn. odpadní voda z koupelny, záchodů a kuchyně, odpadní vody

ze sklepů a záchodů, odpadní vody z provozoven (penziony, vinařství, drobné živnostenské provozovny, škola, školka apod.)

- Do splaškové ani dešťové kanalizace v ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ nepatří – nebezpečné odpady, oleje, přepady z jímek na vyvážení (žumpy), kvasnice z vinařství, výpalky (na Vrbici snad žádné nejsou). Nebezpečné látky a oleje je možno zdarma odevzdat na sběrném dvoře, kvasnice apod. je možno vyvést na pole, hnojiště apod., výpalky na Vrbici nejsou.

CO DĚLAT – PŘÍPRAVA PŘED PŘIPOJENÍM – PROJEKT

V ceně projektu, který realizuje a hradí obec Vrbice je odbočka a část přípojky zakončená šachtou. Místo pro umístění stavby jste si vyznačili v průběhu stavby (např. kolkem) a dodavatel stavby postupně tyto části přípojek vytvořil či vytvoří. Děkuji Vám všem, kteří jste s dodavatelem stavby spolupracovali a pomáhali vytyčit síť a Vaše přípojky.

Jaký tedy bude další postup, abychom se napojili na novou kanalizaci?

- Přípojku do šachty si zajišťuje majitel objektu – projektová dokumentace, územní souhlas, realizace (samotné napojení) – kontakty na projekční kancelář – viz. níže.
- Je nutné oddělit dešťové vody do dešťové kanalizace (ze střech apod.) a splaškové vody do splaškové kanalizace. Není možné, aby dešťové vody tekly do splaškové kanalizace a už vůbec ne, aby tekly splašky do dešťové kanalizace. V případě zjištění těchto prohřešků bude obec kontaktovat příslušný vodoprávní úřad a požadovat náklady spojené s odstraněním škod.
- Stávající septik je nutno vyřadit, splaškové vody ze

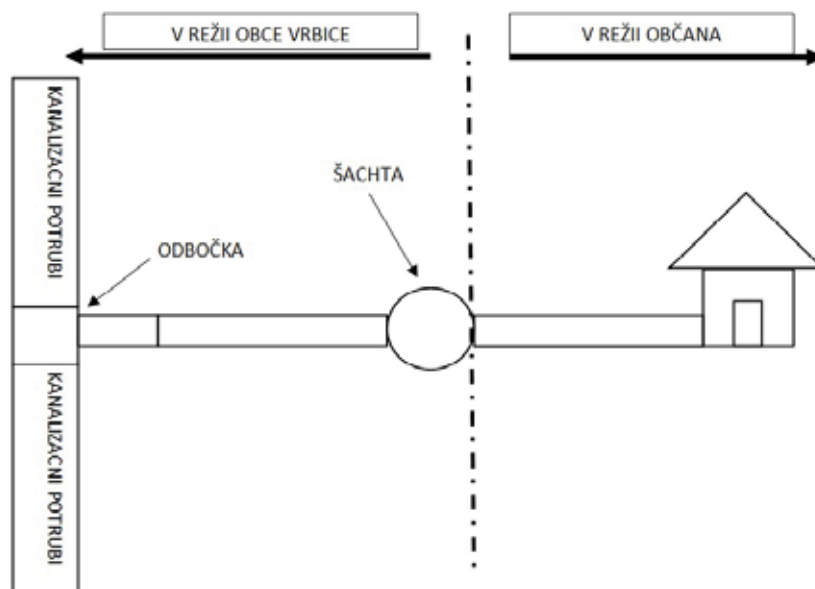
septiku jsou již zakvašené a mohou zastavit proces čištění. Stávající septik můžete využít jako dešťovou jímku (po řádném a hlavně bezpečném vyčištění), případně jej můžete úplně zrušit – např. „zavést“

- Splaškovými vodami se rozumí vody z koupelen, kuchyně, pračky, myčky apod.
- Není možné vypouštět splaškovou vodu na pozemek, i když je pozemek Váš!
- Máte-li jímku na dešťovou vodu, je to samozřejmě v pořádku. V případě, že má přepad, je nutné, aby byl vyústěn do dešťové kanalizace – nikoliv splaškové!!! (obec nemá problém s vyústěním DEŠŤOVÝCH

vod na Váš pozemek v případě, když neohrožuje majetek okolních subjektů – přátelská a konstruktivní dohoda se sousedem je asi nejlepším řešením bez účasti úředního šimla)

- Budete-li chtít připojit objekt, který není v rámci projektu Vrbice – kanalizace a ČOV plánován, napojit (např. bez č.p., objekt který není určen pro trvalé bydlení, stavební pozemek), je nutno si náklady na odbočku a šachtu uhradit z vlastních zdrojů a to napřímo se stavební firmou.

Pro jistotu uvádíme náskres, co všechno je v režii obce a co všechno bude v majetku stavebníka.

Cena projektu přípojky – část majitele objektu je 3250,-Kč. Smlouva i platby probíhá přímo s projekční kanceláří. V rámci servisu pro občany obec zajistí u těchto projektantů možnost sepsání objednávky i předání dokumentace, platby apod. přímo na obci – tzn. nemusíte nikam jezdit, vše se vyřídí v rámci Vrbice.

Cena zahrnuje zaměření na místě samém, vypracování projektu, zajištění vyjádření ostatních provozovatelů sítí,

žádost o územní souhlas, poplatek na stavebním úřadě (500,-Kč), DPH

Projektovou dokumentaci si můžete objednat samozřejmě u kohokoliv jiného, kdo má k tomuto úkonu patřičné oprávnění.

Kontakty na projektanty:
1) SPK ing. Libor Schwarz
Dlouhá 2
693 01 Hustopeče
tel. 737 759 968 – Milan Herufek
– herufek@spkschwarz.cz

2) Milan Veselý –
projekční kancelář
projektová a inženýrská činnost
Slovácká 3223/83, 690 02, Břeclav
Tel: 724 085 195 – Zůl Josef
Email: zul@vesely.bvx.cz

3) TOP ARCH DESIGN -
Projekční kancelář Josef Veverka
Brněnská 620/3
691 06 Velké Pavlovice
tel. mob.: 723 118 237
e-mail: TopArch.
Design@seznam.cz

V případě, že se rozhodnete pro některého z výše uvedených projektantů, můžete vyplnit objednávku na projektovou dokumentaci na Obecním úřadě.

Máme projekt – co dál?

Máme projekt a územní souhlas ze stavebního úřadu v ruce, co dál?

Je nutné se pomalu připravit na samotné fyzické připojení. Vzhledem k tomu, že se domácnosti budou napojovat do šachty, není problém, abyste si samotné připojení provedli dle stanovených pravidel a v souladu s projektovou dokumentací a vyjádřením dotčených orgánů a správců

sítí sami – tedy svépomocí.

Ti, co tuto možnost nemají (třeba to není v jejich silách, nebo prostě stavební úpravy nechávají na odbornících), mohou samozřejmě k tomuto účelu využít některou ze stavebních firem, které mají s těmito drobnými stavbami/ přípojkami zkušenosti a jsou k tomuto účelu vybaveni technikou.

Přikládáme opět návrh dvou regionálních firem. Opět ale zdůrazňujeme - realizaci samotné přípojky si můžete samozřejmě udělat u kohokoliv jiného, kdo má s těmito stavbami zkušenosti.

Jediné co obec Vrbice bude

v rámci fyzického připojení požadovat, je kontrola zástupce obce samotného napojení – tento požadavek je snad logický a pochopitelný. Při této příležitosti bude podepsána také smlouva.

1) Štambacher s.r.o., Za Dvorem 5, Velké Pavlovice – kontaktní osobou přímo na Vrbici je pan Jiří Záruba, Vrbice č. 417, tel.:723930225, email: josef@stambacher.cz

2) STAVOČ spol. s r.o., Horní Bojanovice 1, 693 01 – kontakt – Luděk Michna – tel. 602510269, email: stavoc@tiscali.cz

OTÁZKY A ODPOVĚDI TÝKAJÍCÍ SE KANALIZACE

Musím se připojit?

Připojit se nemusíte, musíte si pak ale zajistit jiný ekologický a legální způsob likvidace odpadních vod. Jediný možný způsob, který se nabízí, je pravidelný vývoz jímky na vyvážení. Máte poté povinnost po dobu **pěti let** doklady o ekologické likvidaci uschovávat pro případ kontroly. Náklady na čištění zkažených odpadních vod jsou neporovnatelné s náklady na čištění „čerstvé“

znečištěných vod. Vězte, že napojení je z ekonomického a provozního pohledu pro domácnost nejlepší řešení.

Máme suchý záchod, musíme se připojit?

Na základě dalších otázek jsme zjistili, že v domácnosti funguje standardní koupelna, kuchyň apod. tzn. vznikají zde splaškové vody (nikoliv dešťové) a ty je třeba ekologicky zlikvidovat. Tzn. buď se připojíte, nebo budete vyvážet jímku na

ČOV a schovávat si doklady o likvidaci pro případ kontroly.

Prostě se nepřipojím!

S dovolením se odkáží na odpověď výše. Pak máte jedinou možnost – do stávající dešťové kanalizace si budete muset předělat pouze dešťové vody (nevyhnete se tedy stavebním úpravám) a stávající jímku pravidelně vyvážet a schovávat si doklady z příslušné ČOV. V případě, že tak neučiníte, ještě hůř budete vypouštět splašky

na pozemky či do dešťové kanalizace, vystavujete se riziku případných nemalých sankcí.

Byla výstavba kanalizace a ČOV nutností?

Tato otázka byla položena již v roce 2010 a dospěli jsme k odpovědi, že byla. Dovolím si ocitovat část rozhodnutí České inspekce životního prostředí z 1.12.2003. Obci Vrbice byla tehdy uložena pokuta ve výši 30.000,- Kč za nedovolené vypouštění vod z obce Vrbice. Dle §118 vodního zákona šlo o pokutu za nedovolené vypouštění odpadních nebo důlních vod stanovit od 10 tisíc Kč do 10 milionů Kč. Tehdejší vedení obce se vyjádřilo: „Obec Vrbice vybuďovala z vlastních prostředků a za pomoci úvěru dešťovou kanalizaci. Tato kanalizace byla budována z PVC a to proto, poněvadž počítáme s tím, že v brzké budoucnosti vybudujeme ČOV. Při dobudování dešťové kanalizace bylo v kolaudačním rozhodnutí podmínkou, aby se všechny rodinné domy do této kanalizace napojily jak z okapových žlabů, tak ze dvorků rodinných domů. Bohužel jaké vody z dvorků rodinných domů tečou do kanalizace, není možné zjistit a to z důvodu polohy obce, která je vlastně na kopci a v zimním období byla obec jeden led. Abych se vrátil k dobudování kanalizace a ČOV. Obec má zpracovanou finanční rozvahu na výstavbu ČOV jako sama obec a dohromady se sousední obcí Kobylí.“ – konec citace.

Zdůrazňuji – psal se rok 2003! Do projektu Břeclavsko se obec Vrbice nepřipojila, tudíž společná ČOV s Kobylím se nekonala (ta by dle mého názoru mohla mít logické opodstatnění). Koncem roku 2010 obec neměla vypracovanou žádnou projektovou dokumentaci. Veškerá příprava pro územní

rozhodnutí, žádost o dotaci ke SFŽP, projektová dokumentace pro stavební povolení a prováděcí projektová dokumentace byla realizována v letech 2011-2013.

Dovedete si představit, v jaké výši by byly pokuty v případě zjištění, že se se zjištěným stavem v roce 2003 po léta prakticky nic neprovedlo? Je normální ukazovat naši krásnou obec a za humnami máme s prominutím „bordel“? Je normální vypouštět odpadní vody tam, kam nemám? Je normální vypouštět odpadní vody přes cestu k sousednímu domu? Platil někdo doposud z Vrbice poplatek za provoz byt dešťové kanalizace? - není pravdou, že to obec nic nestojí. A takovýchto otázek by se mohlo položit více.

O to víc mne mrzí, že někdo mi otázku, zda-li je kanalizace a ČOV potřebná, položí po čtyřech letech intenzivních příprav. Na následnou otázku, jak dnes likviduje odpadní vody odpoví, že má přepad z jímky do kanalizace, což považuji za vrchol drzosti. Poněkolkáte opakuji – stávající kanalizace je **dešťová!**

Proč se neudělaly malé domovní čistírny? Proč se nevyužila stávající kanalizace?

Již v roce 2011 jsme „položili na stůl“ několik variant a snažili jsme se u každé specifikovat plusy a mínusy. Uvědomme si, že Vrbice je na kopci a nelze tudíž celé území vyřešit gravitačně.

1) Varianta stávající kanalizace pouze s dostavěním ČOV – stávající kanalizaci by nikdo nepovolil a nezkolaudoval jako sdruženou – ne všude je v plastu, ne všude by zkoušky těsnosti dopadly úspěšně. Dalším problémem by bylo vyřešení lokalit, které nejsou spádově ke Studýnkám – tedy k JZD, Čejkovická, Šmitkov, Zahrady a Bytovky – muselo by se vyřešit

přečerpávání – navíc by se přečerpávaly i dešťové a balastní vody. Na variantu sdružené kanalizace nebyl nalezen vhodný dotační titul, financování v této výši bez dotačních prostředků by byla úplná utopie.

2) Varianta domácí čistírny – také na tuto variantu nebyl nalezen vhodný dotační titul. Navíc je u ní řada otazníků – kdo by čistírny vlastnil, na čím pozemku by byly, kdo by je provozoval, kdo by hradil energie, kdo by zodpovídal za kvalitu vyčištěné vody, kdo by hradil sankce v případě zjištění nedostatku úřady atd. Taktéž nad povolením a kvalitou vypouštění těchto vod je jeden velký otazník.

Dovolím si ocitovat známého, který bydlí v oblasti, kde tyto čistírníčky mají - vše funguje dobře, pokud se striktně dodržují pravidla pro používání těchto zařízení. Bohužel většina obyvatel v obci tyto pravidla nedodržuje a čištění tudíž nefunguje, nebo funguje pouze částečně.

3) Varianta dvou menších čistíren – musely by se vybudovat stejně minimálně tři přečerpávací stanice. Rozhodně je levnější přečerpávat pouze splaškové vody a čistit je jen na jednom místě, než živit dvě čistíčky.

4) Dnešní varianta – nová splašková kanalizace se čtyřmi přečerpávacími stanicemi. Čerpá se pouze to, co se musí. Tato varianta byla pro dotaci akceptovatelná. Tato varianta je také pro občany nejméně náročná na péči a na stavební připravenost – o administrativě raději nemluví.

Doufám, že z výše uvedeného je patrné, že než jsme se do něčeho pustili, rozebrali jsme důkladně situaci.

Proč se neudělala kořenová čistička?

ČOV tvoří něco málo přes čtvrtinu nákladů celého projektu. Kanalizace (hlavní část projektu) by se stejně musela provést. Dotčené orgány jasně stanoví parametry vyčištěné vody, které by kořenová čistírna odpadních vod nebyla schopna v naší oblasti zaručit. Upřímně – neznám vinařskou obec, kde by dobře fungovala kořenová čistírna. Příkladem nám budiž obec Němčičky, kde ji původně měli a přestavěli ji. Kořenová čistírna je velmi dobré řešení zejména do podhorských oblastí.

Proč musí být u každé přípojky šachta?

Šachta má několik výhod. Díky ní je možno provést kontrolu a případně vypouštěči kalů a jiných problematických látek budou odhaleni. Lze jí snadno zjistit, zda-li není napojen do splaškové kanalizace dešťový svod, je možné také zjistit, zda majitel objektu nepoužívá pouze přepad z jímky apod. Má to své výhody také pro majitele objektu. Prostřednictvím šachty je možno prozkoumat případně „protlačit“ odpadní rozvody v objektu.

Jakým způsobem bude obec Vrbice zjišťovat a odstraňovat případné prohřešky?

Obec jako taková bude zodpovědná za provoz obou kanalizací. Případné prohřešky bude zjišťovat pomocí šachet a revizním kamerovým systémem. Škody způsobené chováním jednotlivců bude vymáhat právě na nich. Není žádoucí, aby Ti, co to myslí poctivě, dopláceli ze společného na ty nepoctivé a řekněme si to narovinu – „vypočítavé“.

Proč vede kanalizace tam a ne jinde?

V minulosti se některé přípojky vybuďovaly dvorkama po pozemcích jednotlivých vlastníků

– např. u školy, U Tří růží, Stráž. Nová kanalizace je budována až na dvě výjimky na pozemcích obce. Tyto dvě výjimky jsou pan Jiří Mikulica a Ing. Vlastimil Lubal, kteří souhlasili s umístěním kanalizace na jejich pozemcích, byť jím stavba způsobila řadu a řadu problému, a kteří se obětovali na úkor všech. Patří jim za to velký dík. Všude jinde jsme se snažili umístit kanalizaci na obecní pozemky a přípojky vyprojektovat tak, aby byly použitelné nejen teď, ale s výhledem na budoucnost. Bude-li někdo přestavovat dům, průjezd apod. bude moci tuto problematiku dořešit a tento krok ocenit.

Dalším limitem byly sklepy, jimiž je Vrbice specifická, dalším limitem byly stávající sítě. Zejména v úzkých uličkách je umístění kanalizace velkým problémem s ohledem na stanovená ochranná pásma ostatních sítí atd.

Jak to bude s opravou cest?

Součástí projektu je oprava komunikací, zapravení rýhy a záruka na tyto opravy po dobu 5 let. Dodavatel stavby bude muset taktéž opravit výtluky a praskliny na komunikacích způsobené pohybem techniky. Některé komunikace již nelze opravit – Stará cesta, Bytovky, Levárky, příjezd k ČOV u dětského hřiště a budou se postupně uvádět do původního stavu. Obec si již také připravuje projektovou dokumentaci a patřičná povolení na některé další místní komunikace – např. Stráž. V budoucích letech dojdou na řadu také chodníky. Bude to proces dlouhý, každý rok se provede něco, ale stavbou nové kanalizace jsme se dostali do stádia, kdy tyto opravy má smysl začít dělat.

Bude se platit stočné za kubík, nebo za hlavu?

Vzhledem k tomu, že ve většině domů je více zdrojů vody (dešťové jímky, studny apod.) bude se stočné vypočítávat paušálem na hlavu. V rámci projektu je zpracována tzv. FEA – finanční ekonomická analýza, která upřesňuje jak nákladovou tak příjmovou položku. Od celého objemu budou muset být odečteny podnikatelské subjekty – provozovny (vinařství, penziony, apod.), objekty, které nejsou určeny k bydlení – např. sklepy, a to proto, aby řadoví občané na tyto subjekty nedopláceli.

Musím využít některou z nabízených firem, když mám sám jiné možnosti?

Jak pro vytvoření projektové dokumentace, tak pro realizaci vlastní přípojky (nebudete-li si to dělat sami) můžete využít kohokoliv, kdo má k tomu oprávnění (projekt), či zkušenosti (realizace). Po obci již kolují „zaručené“ informace, jak tyto služby obec přeprodává a vydělává na občanech. Tento sprostý drb kategoricky odmítám – kontakty jsou zmiňovány na základě požadavků občanů.

Proč se nemůže udělat jen přepad ze stávajícího septiku a napojit jej do nové kanalizace?

V septiku jsou splašky již nakvašené a v případě neregulovaného přítoku by mohly zastavit čistící proces, jehož nastartování by obec stálo nemalé prostředky. Zasvěcení jistě budou oponovat, že septiky se vyváží fekálem na ČOVku. Ano, mají pravdu, nicméně na ČOV je k tomu určená speciální jímka, ze které se regulované (řízeně) tyto znečištěné vody vypouští do čistícího procesu..

vzpomínka na zemanskou ves všetrapy

O zmíněné vesnici vyšel článek už v dřívějším čísle Vrbeckého zpravodaje. Chtěl bych jen připomenout, že k zániku této staré zemanské vsi došlo 27. července roku 1469. K vypálení a vydrancování též dalších vesniček v naší oblasti došlo za česko-uherské války v letech 1467 až 1477. Vrbecký rodák pan Miloslav Válek našel v Moravském zemském archivu podrobnější informace, zvláště o Všetrapech. Připomíná, že kdysi označoval polohu zmíněné vesnice mohutný strom právě na jejím okraji. Tehdy po vypálení se stalo, že obyvatelé zničené vesnice pobrali použitelné zbytky stavebního materiálu a odstěhovali se do blízké Vrbice, která je přijala. Naše Vrbice měla štěstí, že ji tehdejší válečná vřava minula. Pravděpodobně to bylo

tím, že vznikala od spodu, od Studýnek a tím pádem byla tak trochu schovaná. Pan Válek zvláště upozorňuje na remízku, které na Vrbici říkáme Lesík a zdůrazňuje, že tato remízka je bývalý hřbitov Všetrapské vesničky. Připomíná též, že na tomto pohřebišti spí věčným spánkem předkové nejstarších vrbeckých rodů Zborovských, Hanáčků, Piškulů, Váleků, Michnů a Hubáčků. Starší občané si pamatují větší rozlohu Lesíku, který byl hlavně v dřívějších letech poškozován přioráváním a dokonce je zavážen smetím. Ještě v poválečné době měla remízka hluboké břehy, byla zarostlá křovinami a stromy. Je to vskutku pietní místo věčného spánku našich rodáků a lidé by se měli k tomuto místu důstojně chovat.

Zmiňuji tuto skutečnost proto, že v naší obci moc památných míst nemáme. Například Babí hora byla místo, kde stával hrádek pro signalizaci při přepadu nepřátelskými vojsky, rozhrnuly radlice družstevních bagrů.

Dalším dost pádným důvodem, který se přimlouvá za udržení a ušetření Lesíka je zachování stromů a keřů pro ptáky a zvířata. Obojí mají v těchto místech velmi kruté životní podmínky. Zmizely meze a drobné mezky, které jim umožňovaly přežívat.

Všetrapský hřbitov by měl být coby památné a pietní místo zachován, dokud je ještě čas. Vždyť třeba obec Velké Bílovice si svůj Hradištěk také dokázala zachovat.

únor 2015, František Janošek

Bylinkový ráj SONNENTOR

Čejkovice u Hodonína

SONNENTOR®

NAVŠTIVTE NÁS

Nabízíme zážitkovou exkurzi v našem moderním závodě na zpracování čajů a koření. Naši průvodci vás provedou provoněnými sklady i výrobními prostory, kde můžete zhlédnout zrození nálevového čajového sáčku od výkupu bylinek z regionálních ekofarek až po samotnou výrobu.

BYLINKOVÁ ZAHRADA SV. HILDEGARDY

Pohláďte bylinky v naší přírodní Bylinkové zahradě svaté Hildegardy. Ve vegetačním období si zde můžete vyzkoušet své znalosti základních bylinek, které znaly již naše babičky.

VYHLÍDKA NA VÝSLUNÍ

Potěšte se krásným výhledem na místní krajinu plnou vinohradů i na centrum Čejkovic s původní gotickou templářskou tvrzí. Vyhlídka je přístupná zdarma v době otevření prodejny.

EXKURZE

Skupinky od 10 osob

Kdykoliv po předchozí tel. domluvě.
po-ne 10–15 hod.

Jednotlivci a skupinky do 10 osob

Pouze v tyto vyhrazené termíny:
červenec–září: po–pá ve 12 a 14 hod.
květen–prosinec: so–ne 10–14 hod.,
státní svátky: 10–14 hod.
Exkurze začínají vždy v celou hodinu

FIREMNÍ PRODEJNA

Nabízí široký sortiment biočajů, biokoření a dalších biospecialit.
otevřeno celoročně: po–pá 8–17 hod.
květen–prosinec: so–ne 10–15 hod.,
státní svátky: 10–15 hod.

KONTAKTUJTE NÁS NA

BylinkovyRaj@sonnentor.cz
nebo na telefonu 702 056 505

ADRESA

Příhon 943,
696 15 Čejkovice

ZÁŽITKOVÁ
EXKURZE
VE VÝROBĚ
ČAJŮ

Sluneční máj

1. a 8. května 2015
od 10 do 14 hodin,
probíhají exkurze
zdarma.

WWW.SONNENTOR.CZ

Sonnentor Čejkovice

SPLAŠKOVÁ KANALIZACE A ČISTÍRNA ODPADNÍCH VOD /ČOV/

– významný ekologický přínos pro Vaši obec

Vážení občané,
určitě jste si všimli, že ve Vaší obci probíhá výstavba splaškové kanalizace, která vytvoří možnost pro připojení všech nemovitostí splaškovými vodami a jejího odvedení pomocí kanalizační soustavy /kanalizace gravitační, čerpací stanice a výtlaky/ na novou čistírnu odpadních vod / dále jen ČOV/, která se nachází v těsné blízkosti sběrného dvora.

Dovolte mi, abych Vás pár slovy poinformoval o tolik významné a přínosné stavbě, jakou výstavba splaškové kanalizace a ČOV bezesporu je. Jedná se stavbu s velkým ekologickým přínosem a Vaše obec se na ní bude finančně podílet cca 35%, což v tomto případě činí bezmála 30 mil. Kč. Z toho vyplývá, že celá investice vč. následných oprav komunikací bude stát cca 88 mil. Kč.

Jak jistě sami víte, v některých částech vaší obce je vybudována z dřívějších let tzv. dešťová kanalizace, která je ovšem do současné doby využívána jako kanalizace jednotná tzn., že jsou do ní zaústěny jak vody dešťové, tak i vody z domácností tzv. splaškové, což není vůbec přípustné.

Tato stavba bude sloužit pro odvedení pouze splaškových vod z domácností popř. z veřejných objektů a podnikatelských činností a nově vybudovaná ČOV je schopna při řádné disciplíně na stokové síti tyto vody čistit.

Ovšem tato stavba Vám, občané, /producenti znečištění/ nepřináší jen zjednodušení v likvidaci odpadních vod, ale plynou z ní také povinnosti plynoucí z dodržování kázně při vypouštění Vašich odpadních vod do veřejné kanalizace.

Při budování stokové sítě si každý z Vás má právo zvolit místo vysazení odbočky tak, že se osobně domluví s vedením stavby popř. se stavebním dozorem. V tomto místě bude v rámci stavby provedena tzv. „veřejná část kanalizační přípojky“ – délka této části bude pro každou nemovitost různá, v podstatě lze zjednodušeně říci, že její délka bude taková, aby byla vyvedena mimo zpevněné části pozemku /veřejné komunikace, chodníky, zpevněné plochy.

Po dobudování kanalizace a vysazení odboček nastane etapa připojování Vašich nemovitostí na síť. K této činnosti bych Vám chtěl sdělit několik podstatných informací:

- samotné připojení bude možné až po zpracování projektových dokumentací pro každou jednotlivou nemovitost
- tato projektová dokumentace musí být řádně projednána v územním řízení a musí být na ni vydán územní souhlas, ve kterém bude přesně stanoveno, co je možné do kanalizace vypouštět a jaké jsou podmínky pro provedení samotné přípojky
- pro Vaši informovanost musím podotknout, že do splaškové kanalizace je možné připojit pouze vody splaškové / komunální vody/, tedy vody z kuchyně, prádelny, WC, ale v žádném případě nemohou být připojeny vody dešťové například z rýn, odvodnění dvorků a zpevněných ploch

K upřesnění výše uvedených pojmů:

- **komunální vody** – to jsou vody z Vašich domácností, tzn. odpadní vody, vznikající při mytí nádobí, při používání WC,

koupání, praní, úklidu, vaření aj.

Výše uvedené vody je schopna čistírna bezproblémově vyčistit na požadované a předepsané limity povoleného znečištění daných vodohospodářským rozhodnutím.

Ovšem žádná čistírna, tedy i vaše, se nedokáže vypořádat s vodami a tekutinami, které do stokové sítě nepatří. Jedná se o následující seznam vod a látek, které nejsou odpadními vodami:

- **balastní vody** jsou vody převážně podzemní a jsou odváděny pomocí drenáží, propustných kanalizačních přípojek a různých kamenných drenážních vrstev přímo do dešťové kanalizační sítě, pro čistírnu jsou nežádoucí a čistírna na ně není ani dimenzována. Tyto vody je možné zaústit po projednání s příslušnými orgány a organizacemi přímo do potoka prostřednictvím dešťové kanalizace/ Jsou to vody čisté, tak proč je čistit s energetickou náročností ještě jednou/

- **látky radioaktivní, infekční a jiné**, ohrožující zdraví nebo bezpečnost obsluhovatelnosti stokové sítě, popř. obyvatelstva nebo způsobující nadměrný zápach

- **látky narušující materiál stokové sítě nebo čistírny**

- **látky způsobující provozní závady nebo poruchy** v průtoku stokové sítě nebo ohrožující provoz čistírny

- **látky hořlavé a výbušné**, popř. látky, které smísením se vzduchem nebo vodou tvoří výbušné, otravné nebo dusivé směsi

- **látky jinak nezávadné**, ale které smísením s jinými látkami, které se mohou v kanalizaci vyskytnout, vyvíjejí jedovaté látky

- **pesticidy, jedy, omamné**

látky a žíraviny**- Fridex, oleje a jiné
mastné látky**

Všechny výše uvedené látky zásadním způsobem ovlivňují resp. likvidují čistící proces na čistírně a nové zapracování čistírny je dlouhodobý a finančně náročný proces. Dále při porušení kázně na stokové síti vystavujete sami sebe a obec při jakýchkoliv

kontrolách inspekčními a vodohospodářskými orgány vysokým a zcela zbytečným pokutám a odvodům. Věřím, že ušetřené peníze lze použít určitě racionálněji, třeba na dobudování akcí, které Vám všem v obci zpříjemní život.

Závěrem bych Vás všechny chtěl poprosit o dodržování výše uvedeného, protože jen tak bude

tolik náročné dílo plnit účel, ke kterému bylo vybudováno.

Dále Vás, vážení občané, prosíme o trpělivost při provádění výkopových prací a současně Vám dáváme možnost sdělit nám na OÚ případné požadavky v souvislosti s prováděním tohoto rozsáhlého díla.

*fi. Milan Veselý
TDI ve spolupráci s obcí*

JARNÍ OČISTA

Cítíte se po zimě unavení, vyčerpaní, bolí vás klouby? Tak to je nejvyšší čas vyrazit ven a nasbírat si dvě byliny, které nám na jaře dodají vitamín C, železo, mají protizánětlivý účinek, detoxikují játra, čistí krev.

Listy **medvědího česneku** jsou absolutním jarním elixírem. Jen je třeba při sběru dát pozor a nezaměnit je s listy konvalinky nebo ocunu. Záměnu vyloučíme rozemnutím listu v prstech a přičichnutím zda cítíme česnekovou vůni.

A co s medvědí česnekem udělat. Zkuste polévku podle receptu šéfkuchaře Romana Pauluse. Budete potřebovat: 200 g medvědího česneku, 100 ml smetany, 500 ml kuřecího vývaru, 50 g brambor, 50 g šalotky, 50 g suchého bílého

vína, 4 vejce, máslo, sůl a čerstvě namletý pepř. Šalotku si osmahneme na másle, přidáme na kostičky nakrájené brambory a podlijeme vínem. Necháme přejít varem, přidáme vývar a vaříme do změknutí brambor. Přidáme smetanu a nejmenno nasekané listy medvědího česneku, krátce povaříme a rozmixujeme kuchyňským mixérem (v případě potřeby pasírujeme přes jemný cedník).

Výborná je i pomazánka z tvarohu a medvědího česneku. Připravíme si 250 g tvarohu, 50 g másla, trochu mléka, špetku mleté papriky, špetku soli, pepř a svazeček listů medvědího česneku. Tvaroh smícháme s máslem do hladké hmoty, dle potřeby přidáme mléko. Přidáme papriku, nejmenno nasekaný medvědí česnek a sůl s pepřem dle chuti.

Kopřiva je vysoce léčivý plevel, co roste všude, kam se podíváme. Obsahuje látky, díky kterým nám účinně pomůže s únavou, léčí chudokrevnost, má protirevmatický a protizánětlivý účinek. Kopřivový čaj pil určitě každý z nás. Moje babička pravidelně přidávala kopřivu do velikonoční nádivky a taky vařila kopřivový špenát. Na ten potřebujeme 750 g čerstvě nasbíraných mladých kopřiv.

Postup přípravy je stejný jako u špenátu vařeného z čerstvých špenátových listů.

My však vyzkoušíme kopřivové knedlíčky. Budeme potřebovat 5 rohlíků, 3 vejce, 1 dl mléka, 150 g hrubě nastrohaného šunkového salámu, sůl, muškátový oříšek dle chuti, velkou hrst omytých a nasekaných kopřiv, 1 – 2 lžíce polohrubé mouky. Rohlíky nakrájíme na kostičky, zalejeme mlékem, přidáme ostatní suroviny a prohněteme. Připravené těsto tvarujeme pomocí potravinářské folie do tvaru knedlíku, podobně jako u karlovarského knedlíku. Folií na několika místech propíchneme a vaříme dle velikosti 15 - 18 minut. Podáváme buď jako samostatný pokrm se zeleninovou přílohou nebo naopak jako přílohu k masu.

Martina Mikulicová

VRBICE A ODPADY

Pokud se podíváte do minulých zpravodajů, zjistíte, že téměř v každém z nich se odpadům jako takovým věnujeme. Vězte, že je opravdu důležité se této problematice věnovat, každého z nás se týká hned dvakrát:

1) Budeme-li se chovat zodpovědně, ušetříme peníze ve vlastních kapsách a nebudeme v budoucnu muset s předpokladem rostoucích cen za skládkování či spalování zdražovat poplatky.

2) Zodpovědným chováním šetříme životní prostředí, jak to naše, které se nás bezprostředně týká (pořádek v obci a „za humnami“), tak také v obecné rovině – neukládáme na skládku to, co jde ještě zpracovat.

Přestože se této problematice věnujeme často, setkáváme se téměř denně s nepochopením některých kroků, někdy trochu leností a někdy bohužel také lidské bezohlednosti a neomalenosti. Z tohoto důvodu Vám přikládáme kuchařku, která Vám odpoví na nerudovské téma „Kam s ním?“, vysvětlí Vám, proč se některé kroky dělají, ukáže, jak na tom jsme a pokusíme se odpovědět na otázky, které nám často kladete.

Co se z domácností odváží v rámci pytlového svozu?

Zaměstnanci obce pravidelně ve čtrnáctidenních intervalech provádí pytlový sběr s tříděným odpadem. Zkráceně pytlovým svozem svážíme plasty, tetrapacky, papír, kovové odpady, textil, sklo a elektrospotřebiče. Pytlový sběr je z pohledu občana nejpohodlnější systém – prostě vystrčí naplněný pytel, svázaný balíček nebo nefunkční spotřebič před dům tak, aby neohrožoval bezpečnost provozu, chodců a

samotné obsluhy (zejména u skla a kovů) a vše nechám již na obci, nechť se postará. Je to pro občana jednoduchý systém, má však několik pravidel, která je potřeba respektovat a dodržovat:

1) Jednotlivé komodity se třídí každá zvlášť. Není možné dát papír, plast a tetrapack dohromady – pro někoho samozřejmost, ale budete se divit, pořád to někdo nepochopil – nemějme mu to za zlé, spíše vysvětlujme a vysvětlujme a snažme se zlepšovat.

2) V tříděných komoditách se objevuje to, co tam nepatří – shnilá cibule, použité pleny apod. Vžijte se do role toho, kdo jednotlivé komodity dotřídí – zejména plast. Použitá plena není asi to pravé, v čem byste se chtěli hrabat.

3) V tříděných odpadech se objevují i věci zdraví a životu nebezpečné - naposledy použité aplikační stříkačky z prostředku na ředění krve. Domyslel někdo možný důsledek svého jednání? V tuto chvíli řešíme, aby i tyto odpady šlo odevzdávat u nás na sběrném dvoře, abychom nezatěžovali životní prostředí, a abychom neohrožovali životy a zdraví pracovníků a občanů.

4) Snažme se v naší obci třídít do průhledných pytlů, do kterých jde vidět, nedávejme tříděné odpady do neprůhledných pytlů. V neprůhledných pytlích nelze identifikovat druh suroviny, často se pak stává, že se jedná o odpad směsný, který není předmětem pytlového sbořu. Pytle je možno zdarma vyzvednout na obecním úřadě či na sběrném dvoře.

Od roku 2014 je možno separovat odpad do vytvořených hnízd (např. u Jednoty, u pošty). Je to určeno zejména pro občany,

kteří mají doma omezený prostor na třídění do velkých pytlů. V letošním roce se počet hnízd rozšíří na 8 (předpoklad v létě). Veškeré tyto kroky jsou cíleny na to, abychom občanům třídění co nejvíce usnadnili a abychom nachystali obec na horší časy, kdy likvidace komunálního nevytříděného odpadu bude dražší.

Co se separuje na sběrném dvoře a co se následně děje s vytríděným odpadem?

Sběrný dvůr je místo, kam se sváží odpady z pytlového sbořu, z kontejnerů na separovaný odpad v obci a samozřejmě odpady, které dovezete přímo Vy – občané. Je to také místo, kde od loňského roku provádíme dotřídění na jednotlivé komodity, které zpracováváme do balíků, drtě, či lisujeme v celých kontejnerech. Snažíme se vytrídít, co se alespoň trochu vytrídít dá. Klademe také důraz na ekonomiku, redukci dopravních nákladů, podporujeme zaměstnanost v obci a snažíme se chovat ekologicky.

1) **Plasty** – na sběrném dvoře se vytrídí na PET čiré, PET modré a zelené, PET ostatní barvy a HDPE. Dále z plastů vytrídíme fólie, které slisujeme, polystyren, který drtíme, a ostatní plast (mimo PVC), který taktéž drtíme. Veškeré tyto komodity prodáváme k dalšímu zpracování.

2) **Papír** – papír předáváme k dalšímu zpracování ve slisované podobě přímo ve speciálním lisovacím kontejneru. V našem množství se jeví ekonomicky výhodné vytrídovat papír ve směsi, tedy kartony, obaly, noviny vše dohromady.

3) **Tetrapack** – (pro upřesnění

– obaly od mléka, džusů apod.) kvůli redukci dopravních nákladů tetrapacky lisujeme a následně odvážíme ke zpracovateli.

4) **Kovy** – plechovka ku plechovce, sem tam kousek plechu či něčeho těžšího, vytríděný hliník a je z toho příjem od 70 do 100tis. ročně. Stále mnoho konzerv končí v komunálním odpadu – proč máme za to platit, když můžeme naopak něco obdržet?! Velké kovové věci odevzdávají občané sami, nicméně těmito drobnostmi se málokdo zabývá.

5) **Sklo** – snažíme se striktně oddělit sklo barevné a sklo bílé, které následně předáváme ke zpracování. Od letošního roku rozvineme spolupráci se zpracovatelem také autoskel a drátkového skla. Tyto dvě problematické komodity je nutno oddělit zvlášť přímo na sběrném dvoře.

6) **Dřevo** – resp. prefabrikáty dřeva – skříně, dřevotřísky, okenní rámy zbavené skla apod. Tyto komodity nekončí na skládce, ani s nimi nikdo natajno netopí doma a neznepříjemňuje tím život sousedům (pár výjimek se v obci bohužel najde). Tento druh odpadu předáváme k dalšímu zpracování – část se zpracovává energeticky, část jako druhotná surovina.

7) **BRKO** – biologicky rozložitelný komunální odpad – i na sběrném dvoře je možno odevzdávat vše, co nestihnete dát do hnědých popelnic, nebo máte navíc. Novinkou pro letošní rok bude přistavení kontejneru na matoliny a třapiny v době sklizně a zpracování hroznů – cílíme tím na problém, že většina vyveze tento odpad na pole (což je přirozené), ale bohužel v blízkosti obydlí, což díky muškám a zápachu není zrovna nejpríjemnější záležitost pro obyvatele.

8) **Textil** – oblečení, obuv a textil odebírá od nás společnost AIDED-EU, kteří tento vytríděný odpad používají k humanitárním účelům.

9) **Nebezpečný odpad** – oleje automobilové, oleje kuchyňské, dózy od postřiků a barev – prostě vše, co by mohlo naší přírodu nenávratně poškodit.

10) **Elektrospotřebiče** – nelamte si hlavu, jedná-li se o spotřebiče, které zpracovávají různé kolektivní systémy – ASEKOL, ELEKTROWIN, EKOLAMP či EKOBAT. Prostě je dovezte v kompletním stavu na sběrný dvůr, nebo využijte servis v rámci pytlového svozu, nebo využijte svozu, který organizují naši hasiči. Různé studie zatím ukazují, že zejména baterie a světelné zdroje často končí na skládkách a tvoří velkou zátěž pro životní prostředí

11) **Pneumatiky** – to je zrovna komodita, která nás nákladově něco stojí, a zákon umožňuje za tuto komoditu v rámci sběrného dvora vybírat poplatek, přesto to neděláme. Zavedením poplatku bychom docílili akorát toho, že by pneumatiky končily v příkopech a jejich sběr a likvidace by se nám rapidně prodražily. Budete-li moci, nechte ojeté pneumatiky v pneuservisu, nebude-li zbylí, odveďte je na sběrný dvůr, zdarma je od Vás odebereme. Sám jsem se na několika poradách snažil zavést řeč na téma kolektivní systém sběru pneumatik (podobně jako u elektrospotřebičů) Vzhledem k tomu, že každý máme 2 sady, jezdíme více než před léty a pneumatika se z bezpečnostních důvodů ojezdí rychleji, začíná být toto téma poměrně horké.

12) **Stavební suť** – na depotní skládce suti dochází k jejímu drcení cca ve frekvenci jednou za dva roky. Stavební suť není komunálním odpadem, proto se za tuto službu platí symbolický

poplatek. Ten opravdu z malé části pokryje další zpracování.

13) **Směsný komunální a velkoobjemový odpad** – pokud se nic z výše uvedeného nepodaří vytrídít, končí zbylý odpad na skládce nebo ve spalovně. Je třeba dbát jedné zásady – do kontejneru je tento odpad třeba ukládat tak, aby zabral co nejméně prostoru a náklady na jeho přepravu byly co nejefektivnější.

Biologický rozložitelný komunální odpad

Obec Vrbice se již v roce 2013 (sledováno od roku 2014) aktivně zapojila do projektů společné komunitní kompostárny ve Velkých Pavlovicích, jež zastřešuje Dobrovolný svazek obcí Čistý jihovýchod a společnost Hantály a.s. Na úvod této problematiky mi dovoluji uvést jeden fakt – ani kompostéry, ani svoz hnědých popelnic, ani malá lokální kompostárna nejsou dokonalé systémy, každý má svá „ale“. Systém hnědých popelnic, který obec zvolila, má bezesporu výhodu maximálního komfortu pro uživatele/občany – to byla zřejmě priorita, na jejímž základě se předchozí vedení obce rozhodlo pro tuto variantu. Já se s ní dnes ztotožňuji a musím otevřeně říci, že bych rozhodoval asi stejně. Fakt je ten, že za loňský rok se nám podařilo vytrídít 82t BRKO odpadu. Z toho se asi 30% vrátí do obce v podobě kvalitního certifikovaného kompostu, který bude průběžně používán k rekultivaci zelených ploch poničených zejména stavbou kanalizace. Nedělám si iluze, že tímto krokem jsme ušetřili 82t komunálního odpadu, úsporu odhaduji okolo 25t, což je reálné číslo. Zavedení tohoto projektu má další dva plusy – z komunálního odpadu nám zmizela hlavní

složka, která tvořila zápach, a navíc jsme tímto projektem splnili zákonnou povinnost třídit BRKO.

Přesto u některých lidí došlo k nepochopení smyslu projektu – projekt je určen primárně na likvidaci BRKO z domácností, ale je využíván primárně na odpady zahradní. Usuzujeme to z jednoho faktu – v zimě se BRKO sváží 1x měsíčně a přesto je svážená necelá polovina rozdaných nádob. Sám ze své domácnosti mohu říct, že za měsíc BRKO popelnici bez problému téměř naplním a u standardní popelnice mám reálnou potřebu vývozu jednou za dva až tři měsíce. Vyplývá z toho to, že pořád v komunálním odpadu mizí slupky od brambor, ovoce, kávové sedliny, filtry apod. Zde máme opravdu velké rezervy a díky změně chování jednotlivých domácností bychom mohli dojít opět k lepším číslům vytríděnosti. Pokud je tento servis zde zaveden, využijeme jej na 100%.

Vrbice a černé skládky

Doposud jsem se k tomuto problému vyjadřoval jen okrajově, zaměstnanci obce průběžně prováděli úklid a mnohdy poslouchali od Vás občanů takové nadávky, jako by tyto skládky založili oni sami. Přestože to není v naší gesci, minimálně 3 krát ročně zaměstnanci obce projíždějí příkopy směr Kobylí a Bořetice, samozřejmě uklízíme příkopy směr Velké Bílovice a mluvíme řádově o vlečkách, které se z těchto příkop svezou. Dalším negativem je čejkovický Hájek, který si někteří naši spoluobčané pletou se skládkou suti. Musím s velkým potěšením konstatovat, že se najdou mezi námi takoví, kteří nejen že na tento problém upozorní, ale také jdou, a co mohou, posbírají a vytrídí. Prostě jim není jedno, jak to u

černá skládka na Vrbici

černá skládka na Vrbici

černá skládka na Vrbici

černá skládka na Vrbici

černá skládka na Vrbici

černá skládka na Vrbici

nás vypadá a neuznávají úklid stylem „vyvezu to za humna“. Naopak jsou zde i takoví, kteří řeknou, že ví, kdo tu či onu skládku založil, ale že přece nebudou žalovat. Považujme je tímto za spolupachatele, kteří na tomto nepořádku nesou úplně stejnou vinu.

Kapitola sama pro sebe je hřbitovní odpad, kdy v kontejnerech na BRKO končí plasty, sklo a jiný odpad – výsledek?

odpad z kontejnerů BRKO u hřbitova

Kontejner se v dobré víře vysypal spolu s ostatním BRKO odpadem a místo 2,4t kompostu jsme měli 2t směsného

odpad z kontejnerů BRKO u hřbitova

odpad z kontejnerů BRKO u hřbitova
odpadu a 400kg kompostu.

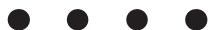
Celá obec se snažila a vytrídila svůj domovní odpad do kontejnerů a díky některým návštěvníkům hřbitova skončila

téměř celá tato várka na skládce. Pro občany i vedení obce je to naprosto demotivující a je nutné tomu zabránit. Úplně stejné je to u hřbitova s tříděním do barevných kontejnerů, o nepořádku kolem hřbitova nemluvě. Výsledek – do budoucna budou u hřbitova pouze kontejnery na směsný odpad, s tím, že náklady na odvoz budou plně zohledněny v ceně nájmu za hrobové místo.

Náklady na odstraňování černých skládek stojí naši obec nemalé finanční prostředky, co mě hlavně mrzí, je čas zaměstnanců, kteří by se mohli věnovat jiné činnosti.

Tato kapitola vyznívá možná velmi negativně. Bráním tím všechny poctivé Vrbečáky a návštěvy na Vrbici, kteří poctivě a důkladně třídí a nedovolí si jakkoliv znehodnocovat naše okolí a snažení těch, co to myslí dobře. Těmto lidem velmi děkuji za snahu a poctivost.

Sběr a drcení réví a větví

Letos již třetím rokem probíhá sběr réví a větví z obce a z vinohradů. Tento krok má několik cílů – získat tímto surovinu pro vytápění kulturního domu (surovinu, která nám každý rok vyrostle), eliminovat pálení ve vinohradech a u domů, snížit riziko požárů. Dalším nesporným plusem je, že se může člověk normálně nadechnout i v krásných jarních měsících – prostě ho tolik neobtěžuje kouř z nesmyslného pálení. Tímto projektem jsme se nepřímou vrátili k zvyklostem našich předků – ani otýpka nepřišla nazmar.

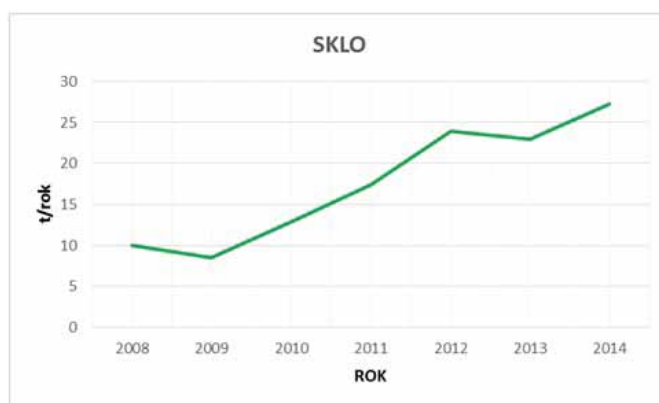
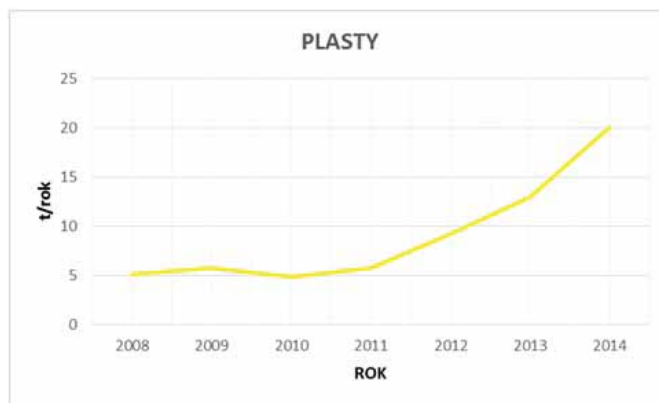
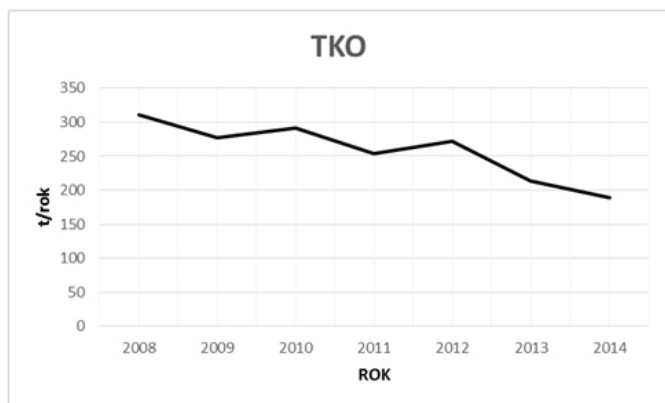

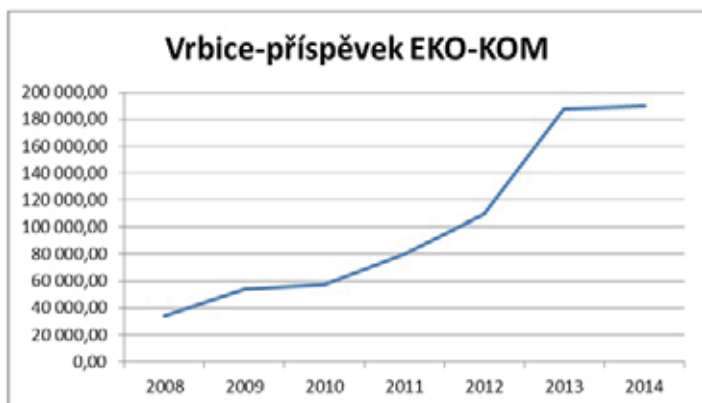
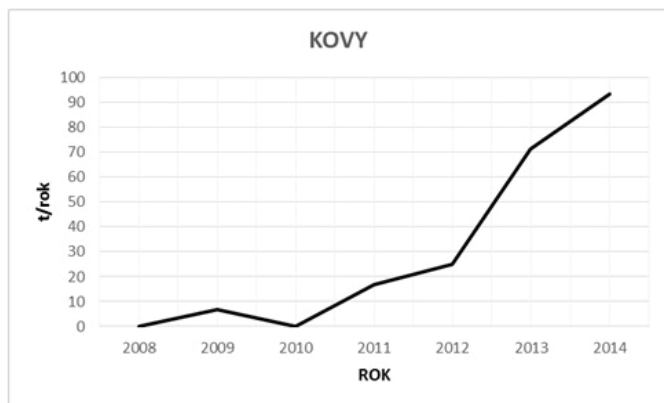
Jak si jako obec vedeme a jak bychom si mohli vést?

Od roku 2014 si vedeme pečlivě údaje o každé manipulaci s odpady, v letošním roce se budeme snažit spustit systém evidence výsypu na nádobu/občana. Dovolil jsem si pro Vás nachystat několik grafů, které jednoznačně hovoří o tom, že Vrbice je velmi dobře připravená

na horší časy. Zabýval jsem se také otázkou, kolik by stál poplatek, kdyby se netřídilo vůbec (nehledme nyní na legislativu, která již ukládá povinnost třídít některé komodity). Dospěl jsem k částce něco okolo 750,-Kč na obyvatele. V případě zvýšení poplatků za skládkovné by se částka mohla pohybovat okolo 900,-Kč. Ale tam naštěstí nejsme. Naopak jsem se také zabýval otázkou, jaká je reálná hranice směsného tuhého komunálního odpadu, pokud by opravdu všichni poctivě třídili. Pohybovali bychom se něco okolo 135t a po snížení nákladů na logistiku a přičtení příjmů z nově vytríděných druhotných surovin jsem dospěl k částce 350,-Kč. Přitom jedním dechem zdůrazňuji, že z obecního rozpočtu by se fakticky na odpady provozně nedoplácelo. V rámci soutěže „My třídíme nejlépe“ jsme v rámci Jihomoravského kraje v kategorii obce 500-2000 obyvatel na 15. místě z 280 obcí. Je to moc hezké umístění, ale stále máme na víc :).

VÝVOJ OBJEMŮ ODPADŮ – VRBICE

Radní JMK Ing. Jaroslav Parolek předává obci šek v rámci soutěže „My třídíme nejlépe“

**Soutěž obcí o velikosti 500 - 2000 obyvatel,
celkem 280 obcí v JMK, Vrbice 23. místo - 2013**

**Soutěž obcí o velikosti 500 - 2000 obyvatel,
celkem 280 obcí v JMK, Vrbice 15. místo - 2014**

www.tridime-jihomoravsky.cz

OTÁZKY A ODPOVĚDI

Proč obec Vrbice nezavede nějaký motivační systém?

Tuto otázku jsme si položili již před třemi lety. Dospěli jsme k názoru, že systém kolektivní viny i kolektivního bonusu je pro občany i obec z dlouhodobého hlediska nejlepší, eliminujeme tím řadu černých skládek. Snažíme se nastavit pro občana systém třídění tak, aby byl pro něj co nejpohodlnější a aby měl právo výběru. Vyhovuje občanovi dovést odpady na sběrný dvůr – je otevřen 3x týdně, vyhovuje občanovi „nevystrčit paty z domu“ – využije pytlového sběru, má doma málo místa –

využije kontejnerových míst.

Mohu se jako živnostník mající provozovnu přidat?

Stávající vyhláška obce umožňuje i podnikatelským subjektům se na základě smlouvy do celého systému zapojit a následně využívat veškerý servis – pytlový sběr, sběrný dvůr, svoz BRKO, svoz TKO. Platí to pro vinařství, penziony, hospůdky apod. Obec zásadním způsobem přihlíží, jak tyto subjekty přistupují k separaci odpadů. Podnikatelské subjekty samozřejmě mají možnost mít uzavřenou smlouvu s kýmkoliv, kdo je k tomu oprávněn.

Pravdou také je, že hygiena velmi často požaduje doložit, jak je s odpady nakládáno.

Proč třídít, když to stejně skončí na skládce?

Vše, co se vytrídí, na skládce v žádném případě nekončí. Můžeme to doložit hned několika způsoby – dotřídíme přímo na sběrném dvoře, vzniklé vytríděné komodity jsou buď zdrojem příjmů, nebo se za ně neplatí, a samozřejmě lze také zdokladovat, kolik obec za odpady komu zaplatila. Tyto výdaje musí sedět s výkazy pro EKO-KOM a s hlášením o produkci odpadů.

Tříkrálová sbírka

Dne 10. ledna letošního roku se opět v naší obci uskutečnila Tříkrálová sbírka. Jako každý rok jsme se sešli u základní školy.

Velmi mile mě překvapilo, že se nás sešlo víc než v minulém roce. Po rozdělení tras jsme se rozešli po koledě a do kroku nám vyhrával vrbecký rozhlas. Vzhledem k počtu koledníků jsme se za necelou hodinu začali scházet v šatně obecního úřadu.

Kde pro všechny koledníky bylo připraveno občerstvení.

Děkujeme všem za pomoc a přípravu pohoštění.

V naší obci bylo vybráno úctyhodných 46.274,-Kč. Pán Bůh zaplať za každý dar.

Pavla Bukovská

POZVÁNKA PRO ÚČASTNÍKY TŘÍKRÁLOVÉHO KOLEDOVÁNÍ

Pro všechny, kteří se letos zúčastnili tříkrálového koledování – malí, velcí, koordinátoři, vedoucí skupinek, koledníci i pomocníci, připravila Oblastní charita Břeclav malé poděkování.

Všichni jmenovaní jsou zváni do kina v Hustopečích. Jelikož se hraje i pro ostatní, je nutno se předem nahlásit, abychom vám mohli včas zajistit lístky.
15. 5. 2015 v 16:00 hodin
MALÝ PÁN – loutkový – Česko/Slovensko, 2014, 75 min.
16. 5. 2015 v 16:00 hodin

ŠKATULÁCI – animovaný/ dobrodružný, USA, 2014, 97 min.

17. 5. 2015 v 16:00 hodin:
7 TRPASLÍKŮ – animovaný/ fantasy, Německo, 2014, 88 min.

Hlaste se co nejdříve u Pavly Bukovské, Vrbice 151, nejpozději do 5. 5. 2015.

ZPRÁVA O SOUČASNÉM STAVU VČELAŘSTVÍ NA VRBICI

Mezi lidmi na Vrbici se už od podzimu mluví o jakési nemoci včel, která způsobila takřka úplný úhyn včelstev v naší obci. Naši spoluobčané nás včelaře potkávají a často se až zděšeně ptají, o co vlastně jde. Už starší lidé říkali, že pokud by vyhynuly včely, prý by postupně zanikl i život. Toto tvrzení je diskutabilní, zatím naštěstí nevznikla situace, aby si to mohlo lidstvo vyzkoušet. Myslím si, že mnoho lidí ani neví, že většina činnosti včel - asi dvě třetiny, je přínos pro život všech lidí a pro včelaře zbývá získáváním medu jen ta jedna třetina. V současné době je Vrbice takřka bez včel, když k loňskému podzimu zde bylo evidováno 82 včelstev. Pro zajímavost byla síla zavčelení našeho katastru hned druhá nejsilnější po Velkých Pavlovicích. Vím to spolehlivě ze schůze ZO Velké Pavlovice. Tato organizace sdružuje včelaře ze Zaječí, Staroviček, Němčiček, Bořetic, V. Pavlovic, Kobylí a Vrbice. V některých vzpomínaných obcích nebyl mnohdy ani poloviční stav včelstev oproti

Vrbici. Tolik na úvod.

Likvidaci včelstev způsobil parazit nazývaný Varoa Destruktor. Pro bližší pochopení to je parazit (bleška) oválovitého tvaru, který má šířku půl milimetru a délku něco víc jak jeden milimetr (asi jako špendlíková hlavička). Pro zajímavost má 4 páry nožiček a je vidět i pouhým okem. Varoa se šíří přímo lavinovitě ve včelích buňkách na larvách budoucích včel. Poškodí larvu tak, že se líhnou včeličky např. bez křídla, nohy a podobně zmrzačené, které zdravé včely vyhazují z úlu ven, kde zahynou. Dále pak tento parazit vysává dospělým včelám hemolymfu, což je něco jako jejich krev. Parazit se dostal do Evropy z jihovýchodní Asie. K úhynu včeliček na Vrbici došlo proto, že tomu silně nahrával vlhký průběh loňského jara a léta. Ztráty včel, i když menší, jsou též v okolních obcích. Množství parazitů ve včelách narůstá postupně. Zastavit množení lze léčivý a postupy, které nám předepisuje Veterinární správa. Včelaři z

Vrbice nařízenými postupy léčili, ale zdá se, že některé léky už špatně působí, ničitel včel si na ně postupně zvykl. Podařilo se nám získat pro léčení v roce 2015 jiné, účinnější postupy. Jsme toho názoru, a podobně se vyjadřovali též ostatní včelaři na schůzi v Pavlovicích, že podrobnější seznámení se způsobem života parazita a postupy léčení měly být dávno souhrnně publikovány ve včelařském časopise. Ona je totiž více nebo méně zamořena celá republika. Oficiální odhady úhynů připouštějí, že v České republice uhynulo za minulý rok 30 až 50% včelstev. Konečný součet vyzimovaných včelstev proběhne až v měsíci březnu 2015. Podobné potíže mají též včelaři v okolních státech. Včelaři z Vrbice řeší zavčelení našeho katastru za velké pomoci obecního úřadu, konkrétně pana starosty Bílka. Pan starosta nám pomohl sehnat včelí oddělky a zajistil pomoc prostřednictvím podpůrné dotace z Vinařského fondu. Patří mu za to velký dík nejen včelařů, ale i všech občanů Vrbice. Je úplně možné,

že se letošní nedostatek včelíček projeví už při květu ovocných stromů. Včelí oddělky budou dodány až v čase rojení včel, což jsou měsíce červen až červenec. Po dodání 5 až 6 plástových oddělků musí včelař se včelami pracovat tak, aby do podzimu zesílily asi na 12 plástů. Teprve v dalším roce začne včelí společenství pracovat

na plno a může přinést i med. Bylo pro vrbecké včelaře štěstím, že pan starosta se o úhyn včel zajímal a pomohl způsobem rozhodujícím. Doufejme, že vše dobře dopadne. Sám jsem se pokoušel pro včelaře obstarat oddělky z chovných stanic z celé republiky, ale výsledek moji snahy vyzněl takřka na prázdno. Důvodem byly zmíněné velké

úhyny v České republice. Bylo by škoda, aby v naší obci příliš ubylo včelstev, protože většina našich včelařů na rozdíl od okolních obcí jsou mladí perspektivní lidé.

Děkujeme tímto panu starostovi, že nás takto podržel. Za včelaře z Vrbice:

František Janošek, únor 2015

VÍTE, KDY VZNIKLY NEJBĚŽNĚJŠÍ SPOTŘEBIČE?

Průměrná česká domácnost používá stále víc elektrických spotřebičů. Když si doma uděláte jejich důkladnou inventuru, možná budete výsledným číslem sami překvapeni.

Třeba si už ani nevzpomenete, kdy jste to všechno nakoupili. A víte, odkdy se ten který spotřebič v domácnostech vůbec používá?

Co domácnost, to lednice

K nejběžnějším spotřebičům patří chladničky a mrazničky. Dnes má podle statistik alespoň jednu lednici 100 % českých domácností. Vynález umělého zmrazování předvedl poprvé skotský lékař a chemik William Cullen už v roce 1756 na univerzitě v Edinburghu.

Aby ale jeho „umělé zmrazování“ fungovalo, musel otáčet klikou stroje. Není tedy divu, že se lednice na tomto principu neujala.

První lednici v dnešním slova smyslu vyrobila v roce 1911 americká firma General Electric podle patentů francouzského vynálezce Marcela Audiffrena. Prodala jich ovšem jen něco kolem stovky. Lednice totiž stála kolem tisíce dolarů, což byl asi dvojnásobek ceny tehdejšího automobilu. Navíc zabírala trochu moc místa: hlučný motor a kompresor se umísťovaly do sklepa, zatímco chladicí box měl své místo v kuchyni. Teprve model Frigidaire z roku 1923

se do kuchyně vešel celý.

Až model Monitor-Top se stal hitem, od roku 1927 se ho prodalo přes milion kusů. Koncem třicátých let mělo už ledničku 60 % amerických domácností, zatímco v Evropě se ledničky dočkaly podobného rozšíření až v sedmdesátých letech.

Hit roku 1893: myčka nádobí

Myčky nádobí se u nás zatím takového rozšíření nedočkaly. Používá je zhruba 15 % domácností. Hitem se staly díky světové výstavě v Chicagu roku 1893, patent na myčku získala v roce 1886 Američanka Josephine Cochranová, bohatá dáma z Illinois.

Paní Cochranová začala detailem – držáky na talíře. Teprve poté, co vymyslela, jak talíře a hrníčky uchytit do drátěných držáků tak, aby pevně držely i v silném proudu, umístila držáky na kruh. Ten byl napojen na motor, který kruhem otáčel. Voda pak na nádobí padala shora.

Zpočátku se myčky objevovaly hlavně v restauracích a na lodích, později v hotelích, začala si je pořizovat i armáda. Až o pár desítek let zamířily do domácností.

Sekačky na trávu mají dnešní podobu už 60 let

Šedesáté narozeniny oslavila loni sekačka na trávu v podobě, v jaké ji nejčastěji potkáte na českých zahradách. Tato

rotační sekačka s jedním nožem otáčejícím se kolem svislé osy se poprvé objevila v roce 1953.

Vynález stroje, který jako první začal opravdu vážně konkurovat kose, je ale mnohem staršího data. Patent na něj získal 31. srpna 1830 Edwin Beard Budding, strojník ze Stroudu v anglickém hrabství Gloucestershire. V podstatě jen zvětšil zařízení, kterým se v textilních továrnách sestříhoval drsný povrch látek po tkaní.

V 90. letech 19. století pak vznikaly první motorové sekačky poháněné nejprve parními stroji a později benzinovými motory. První elektrická sekačka je z roku 1926.

Výrobci elektrospotřebičů se dnes soustřeďují i na úspory – především energie a vody. Jedním z důležitých směrů dalšího vývoje je neustálý důraz na použití takových materiálů při výrobě, které po skončení životnosti umožní jejich recyklaci v co největší míře.

„Recyklací elektrospotřebičů se ušetří až osmdesát procent elektrické energie, jelikož získání materiálů recyklací je daleko levnější než jejich těžba přímo z nerostných surovin - zejména v případě železa. Navíc zásoby primárních surovin na naší planetě nejsou neomezené,“ zdůrazňuje význam zpětného odebírání elektrospotřebičů generální ředitel kolektivního systému ELEKTROWIN Roman Tvrzník.

VÝSTAVA VÍN 2015

V sobotu 28. března 2015 se uskutečnila tradiční výstava vín v sále kulturního domu. Výstavy se zúčastnilo bezmála 600 návštěvníků, kteří měli možnost ochutnat z 550 vzorků od vrbeckých i přespolních vinařů.

Šampion bílých vín

RB 7, Hasík Václav, Vrbice č. 448

Šampion červených vín

FR 3, Vinařství Stávek P+R, Němčičky

Šampion rosé vín

ROS 50, Radocha Jiří, Čejkovice

Šampion červených archivních vín

ČA 9, Sedláček Vít, Vrbice č. 405

Šampion bílých archivních vín

BA 32, Bařina Libor, Vrbice č. 98

Cena starosty obce Vrbice

FR 4, Kubík Jiří, Vrbice č. 415

Nejlepší kolekce výstavy

Horák Leoš, Vrbice č. 42

Osvobození obce Vrbice Rudou armádou

V letošním roce jsme si 14. dubna připoměli 70. výročí osvobození Vrbice Rudou armádou.

Zastupitelé položili v tento významný den vzpomínkový věnec k památníku na Stráži.

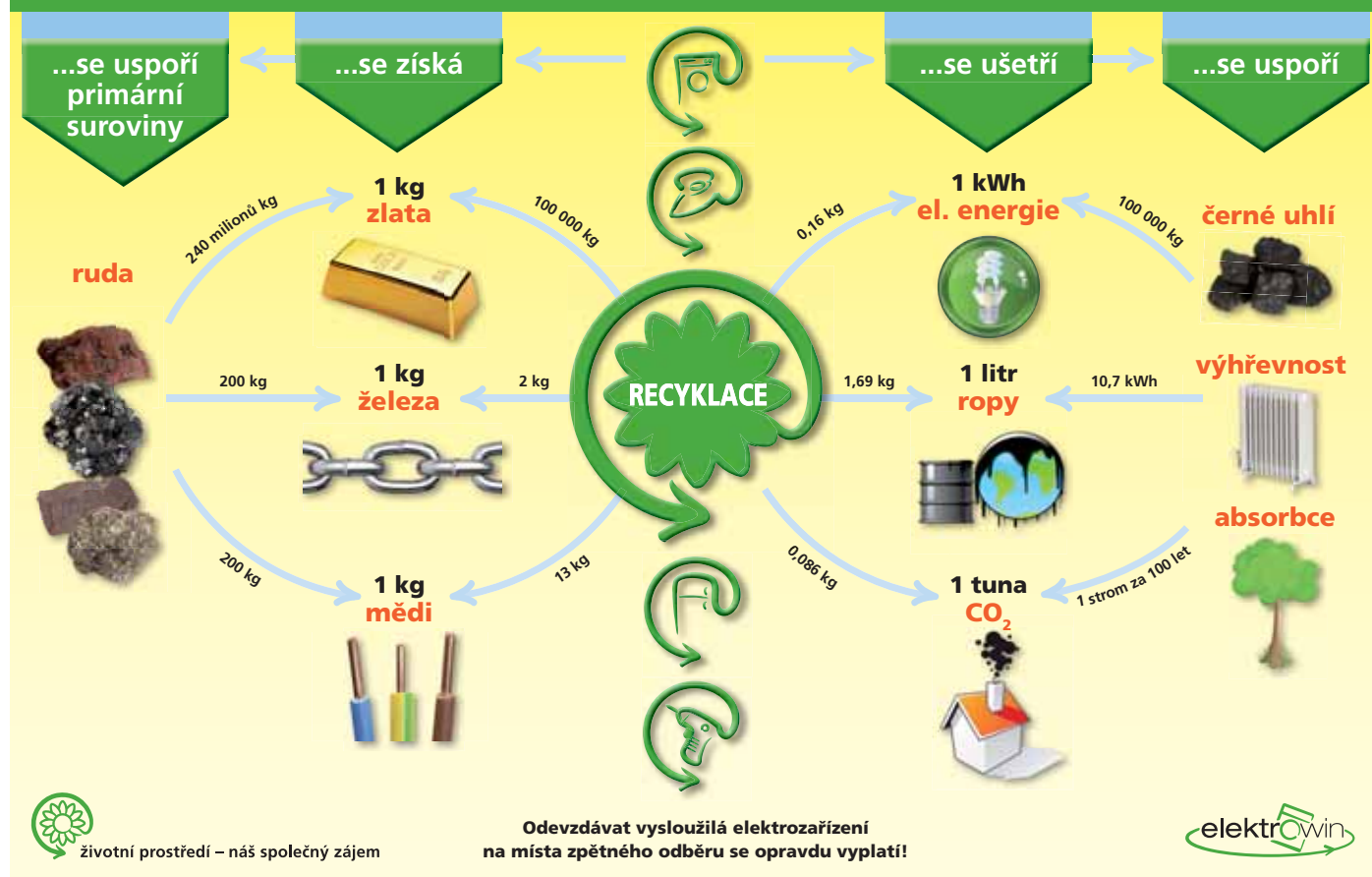
Na tuto událost nezapomněli ani děti ze Základní školy Vrbice. 4. a 5. ročník položil k pomníku na Stráži kytičku už o den dříve. Společně s vyučujícími si připoměli konec 2. světové války na Vrbici.

O největší zážitek z celého odpoledne se postaral p. Václav Knápek, který dětem vyprávěl, jak

prožíval ony dubnové dny jako 20-letý mladík.

Recyklací vysloužilých elektrozařízení...

O MALOVANÚ PANTLIČKU AUGUSTY ŠEBESTOVÉ

V neděli 15. února se v kobylské sokolovně konala přehlídka dětských zpěváčků - O malovanú pantličku Augusty Šebestové. Mezi nejmenšími zpěváčky byly i děti z vrbecké mateřské školy - Sára Horáková, Hana

Varmužová a Daniel Bukovský.

Školu reprezentovali Vojta Janošek z 2. ročníku, Marie Michnová, Aneta Horčíčková, Sofie a Anastasia Kurucovy všechny z 5. ročníku. Kromě

nich měla Vrbice zástupkyni i ve starší kategorii Klaudivi Fridrichovou, která chodí do 7. třídy ve škole v Kobyli.

Zpěváky ze školy připravovala paní učitelka Markéta Veverková.

Vojtěch Janošek

Marie Michnová

Aneta Horčíčková

Sofie a Anastasia Kurucovy

Klause Fridrichová

Zpěváčci s paní učitelkou

Sára Horáková

Daniel Bukovský

Hana Varmužová

Dobrodruzi v knihovně aneb příměstský tábor na Vrbici

V letošním roce se na Vrbici uskuteční příměstský tábor pro děti od 1. do 5. třídy v době letních prázdnin. Tábor pořádá ZŠ s podporou obce Vrbice. Doba konání je **10. 8. - 14. 8. 2015** každý den od **8.00 - 16.00 hod.** Kapacita turnusu je stanovena na 20 dětí. Pro děti bude zajištěno hlídání, strava (2x svačina, oběd), celodenní pitný režim, a program, který podpoří jejich tvořivost a pohybovou aktivitu. Cena tábora je 600,- Kč/ dítě/týden.

Program bude sestaven a upravován na základě znalostí a dovedností jednotlivých dětí, samozřejmě s přihlédnutím k aktuálnímu počasí (v

nepříznivém počasí se bude trávit čas v prostorách CVČ). Každý den bude o poledním klidu promítání pohádky.

Děti jsou na tábor závazně přihlášeny po odevzdání vyplněné přihlášky a zaplacení 600,- Kč. Proto prosíme všechny, kteří přihlášky mají doma a ještě je nevyplnili, aby tak učinili co nejdříve. Volných míst pomalu, ale jistě ubývá. :)

Plánovaný program:

Pondělí – seznamovací den plný her, výtvarné činnosti – malování na trička (vytvoření táborových dresů)

Úterý – sportovní olympiáda

s partnerským příměstským táborem z Bořetic

Středa – výlet do ZOO Hodonín, přespání ve stanech, opékání buřtů, stezka odvahy

Čtvrtek – toulky za krásami okolí Vrbice spojené s hledáním pokladu – dobrodružství inspirovaná knihami, řešení úkolů, cesta po stopách pokladu

Pátek – spolu na sluníčku – návštěva koupaliště, malování na keramiku

Více informací u Kláry Gregrové, která bude vedoucí tábora.

Kontakty:

tel.: 774 700 048

e-mail: cvc@vrbice.cz

MATEŘSKÁ ŠKOLA

NEMOCNÉ DĚTI VE ŠKOLÁCH

§ 30 školského zákona a zákona o ochraně zdraví říká, že ve školním řádu, který vydává ředitelka, ředitel, se upravují podmínky pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí....

Na základě tohoto paragrafu má převážná většina mateřských škol ve školním řádu uvedeno, že pedagogický pracovník má ráno při přijetí možnost odmítnout nemocné dítě. Pokud s tím zákonný zástupce nesouhlasí, může si pedagog vyžádat potvrzení od pediatra.

Většinou při ranním filtru není možné hned rozpoznat, že dítě opravdu hodně kašle nebo že ho pobolívá ucho. Ve světě se praktikuje ranní filtr tak, že v šatně sedí jeden pracovník MŠ, změřit dítěti teplotu, podívá se do krku, prohlédne bříško. Pokud se mu něco nezdá, dítě do školy nepřijme. Není to proto, že chtějí mít méně dětí, ale chrání zdraví ostatních dětí.

Všichni chápeme, že v současné době nemůže být zaměstnaná maminka každý měsíc doma, ale... Ať si každý zkusí s ucpaným nosem, kašlem nebo dokonce s bolestí v krku, vydržet celých osm hodin. Argument, že nemá teplotu, není úplně na místě.

Často se dítě rozkašle po odchodu maminky a ostatní rodiče nevěřicně kroutí hlavou, jak může být takové dítě ve školce. Jejich dítě je řádně vyléčeno, a když přijde do takového prostředí, bacily pochytná znovu. Na první schůzce se pravidelně s tímto tématem setkáváme, řešíme jej, ale v průběhu školního roku je to stále stejné. Děti nejsou schopny lhát, a tak občas sdělí, že byly odpoledne u pana doktora a ten řekl, že mají být doma. Co s tím? Rodiče si asi ani neuvedomují, že nevyléčené dítě, které mělo vysoké teploty a oni jej za dva dny vyléčili, může mít v budoucnu následky.

Zpracováno z Informatoria 3 - 8

SKUPINA AFRIKANA SEZNAMUJE DĚTI S AFRIKOU

Pane, jo! Kdyby dělali ble – ble a rachotili řetězy, asi bychom jen stěží uvěřili, že to nejsou čerti. Abychom vám to popsali úplně od začátku; tak tedy v pondělí 16. 2. 2015 naši školku navštívili

naši kamarádi z Kobylí a skupina Afrikana. Že nevíte, kdo je to Afrikana? Byli to tři opravdoví černoši pocházející z Afriky. Co vám budu povídat, měli jsme pusinky dokořán! Povíдали si s námi a seznamovali nás s tím, jak se žije v jejich zemi a co je tam jiného než u nás. Velmi nás překvapilo, když nám říkali, že i v Africe může sněžit. A kdo jim nevěří, ten se může jet sám přesvědčit do nejjihnější části afrického kontinentu, ale na sáňkování to tam jistě nebude.

Zaujaly nás také jejich hudební nástroje. Skvělé bylo, že nám je dokonce i půjčili a my si sami mohli vyzkoušet hru na bubínky a na takové zvláštní dýně opletené provázky s korálky.

Nejvíce legrace jsme stejně měli z našich paní učitelek, oblečených jako africké tanečnice, které srandovně poskakovaly do rytmu bubínku. Bylo to prostě prima a my se také nenechali dlouze pobízet ke skotačení a tanci s černoušky.

Veronika Chramostová

HRA BY MĚLA BÝT HLAVNÍ ČINNOSTÍ DĚTÍ PŘEDŠKOLNÍHO VĚKU

Mateřské školy prošly řadou změn - programem, kdy se děti neustále převlékaly, musely dlouze po obědě spát, všechno

dojídat. V současné mateřské škole se respektuje dítě a jeho individualita. Jsou heterogenní třídy, které pozitivně sociálně ovlivňují dítě na celý život. Slabou stránkou jsou přeplněné třídy a v některých mateřských školách přemíra kroužků. Den v MŠ je

pak předimenzován, přesycený řízenými činnostmi a pak zbývá málo času na volnou hru.

Často se mluví o tom, že děti přicházejí do základní školy nepřipravené. Co je to připravenost? Že umí číst, poznají písmena, číslice, umí odčítat? Děti

by si měly své dětství v první řadě užít. Právě ze hry se dá nejvíce „vytěžit“ pro přípravu do školy. Pokud má ale dítě zájem písmena poznávat a umí číst, proč ne? Ale určitě není dobré je učit cíleně.

Naopak rodič by si měl „osahat“, co jeho dítě dokáže zvládnout a s čím má problémy. Dítě by si

mělo doma vyplňovat pracovní listy, tím udržuje pozornost, soustředěnost, dokončení práce. Tato činnost – příprava na školu je důležitá, ale neměla by být na úkor hry. Předškolák by měl mít také doma dostatek času ke hře.

Při hře vidíme jak se dítě soustředí, jak je zaujaté vlastním

nápadem, nadšené, ale také vážné a důležité. Můžeme sledovat jak se rozvíjí, učí, vpravuje do života, ovládá své tělo, rozvíjí smysly, řeč, myšlení, fantazii a tvořivost. Ale hlavně si hraje proto, protože si hraje rádo.

S využitím odborné literatury zpracovala Jana Kadlecová.

BESEDA S MYSLIVCEM

Beseda s myslivcem se v naší mateřské škole stala již tradicí. Děti se na myslivce vždy těší. Mnohé z nich mají v rodině nějakého myslivce – buď tatínka, strýce, dědečka...

V minulých letech s námi besedoval Zdeněk Rabušic, a

letos za námi přišel pan Stanislav Grůza. Přinesl si spoustu zajímavého materiálu, knížek o zvířátkách a přírodě. Pan Grůza má zkušenosti s prací s dětmi a mládeží. Mnoho let vedl v Základní škole Vrbsice myslivecký kroužek. S dětmi jezdil i po soutěžích, děti dosahovaly pěkných výsledků. Naším dětem povyprávěl mnoho zajímavého ze světa přírody. Například se děti, ale i paní učitelky, dozvěděly, proč krtek dělá tzv. „krtince“. Víte proč? Protože jak dělá pod zemí chodbičky, potřebuje se občas nadechnout,

a právě v tom místě udělá nad zemí kopeček. Musíme uznat, že se nadechuje docela často.

Děti dávaly panu Grůzovi zajímavé i všetečné otázky a on jim zajímavě a trpělivě odpovídal. Moc mu děkujeme, že nám pomáhá vést děti k lásce k přírodě i ke zvířátkům.

My na zvířátka nezapomínáme. V zimě nosíme do lesa plodiny, suchý chléb, jablíčka, u mateřské školy máme stromy ozdobené dobrůtkami pro ptáčky a vždy plná krmítka.

Za kolektiv MŠ Jarmila Cichrová

Ekolamp učí děti třídit odpad

Prostřednictvím ekologické a environmentální výchovy se děti ve školách učí odpovědnému chování vůči přírodě i sobě navzájem. Proč je ochrana životního prostředí důležitá, pomáhá dětem pochopit i školní recyklační program RECYKLOHRANÍ aneb Uklidme si svět, který pořádají kolektivní systémy EKOLAMP, ASEKOL, ECOBAT a ELEKTROWIN. Program, do kterého se zapojilo již více než 3200 škol po celé České republice, vysvětluje dětem důvody, proč je třeba třídit a recyklovat odpady – vysloužilé zářivky, malá i velká elektrozařízení, baterie i jiné druhy odpadu.

Výchově k ekologii a ochraně

životního prostředí se učily děti ve školách již za první republiky, dnešní žáci se navíc dovídají, jak šetřit energii a přírodní zdroje, jak pečovat o krajinu a zvířata v ní. K dětem se tak dostane nepřeborné množství nových informací a zajímavých poznatků. Je ale vůbec možné se v tom všem jednoduše vyznat? Vezměme si například odpady – sbírá se vše od papíru, plastů, baterií, zátek až po lednice a bioodpad. Které z dětí a jejich rodičů například ví, jak správně naložit s nefunkční zářivkou?

Na ekologii hravě

Zpětným odběrem a recyklací osvětlovacích zařízení se od roku 2005 zabývá kolektivní systém EKOLAMP, který také vytvořil naučné zábavný portál

EKOLAMPOV. Ve virtuálním ekoměstečku si mohou návštěvníci vybudovat šetrné bydlení a vyzkoušet si své znalosti z ekologie. Portál pomáhá nejen dětem pochopit, jaký vliv má naše chování na budoucnost planety. Obyvatelé Ekolampova plní úkoly, vzdělávají se, sdílejí své zkušenosti, diskutují se svými sousedy a při tom všem se hlavně dobře baví. Zastavte se u nich na návštěvu, nudit se nebudete.

Cílem kolektivního systému EKOLAMP je začlenit problematiku zpětného odběru zářivek do komplexní mozaiky ekologické výchovy. Zářivky šetří elektrickou energii, ale jelikož obsahují rtuť, nesmějí končit v běžném směsném

odpadu. Sbírají se odděleně do speciálních sběrných nádob, které jsou umístěny ve sběrných dvorech, v obchodech s

elektrem, na městských úřadech a institucích, ale i v řadě firem. Díky recyklaci se daří použít více než 95 % materiálu z úsporných

zářivek znovu ve výrobě.

Více se o problematice nakládání s nefunkčními zářivkami dočtete na www.ekolamp.cz.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

MATEMATICKÝ KLOKAN 2015

Kategorie CVRČEK (2. a 3. ročník)

1. místo Adam Kolář 3. ročník – 67 bodů
  2. místo Vojtěch Janošek 2. ročník – 53 bodů
  3. místo Matouš Knápek 2. ročník – 52 bodů
- Maximální počet bodů v kategorii CVRČEK - 90 bodů

Kategorie KLOKÁNEK (4. a 5. ročník)

1. Julie Veverková 4. ročník – 88 bodů
  2. Kristýna Jiroušková 5. ročník – 76 bodů
  - Jan Pavlů 5. ročník – 76 bodů
  3. David Kratochvíl 5. ročník. – 69 bodů
- Maximální počet bodů v kategorii KLOKÁNEK - 120 bodů

RECITAČNÍ A PĚVECKÁ SOUTĚŽ

RECITACE

ZPĚV

1. ročník

1. Vilém Veverka	1. Vilém Veverka
2. Jan Michna	2. Adéla Bílková, Leona Hasíková
3. Adéla Bílková	3. Nikola Grůzová, Karolína Lukášová

2. ročník

1. Anastasie Sedláčková	1. Vojtěch Janošek
2. Vojtěch Janošek	2. Lukáš Knápek
3. Erik Střeštík	Eliška Vajbarová (3. roč.)

3. ročník

1. Adam Kolář
2. Lukáš Burian
3. Eliška Vajbarová,
Kamila Bukovská,
Alexandr Babyč

4. ročník

1. Julie Veverková	1. Julie Veverková
2. Jiří Hanzlík, Dominik Herůfek	2. Michal Jan Knápek

5. ročník

1. Aneta Horčíčková, Radim Gala	1. Marie Michnová, Radim Gala
2. Kristýna Gallinová, Kristýna Jiroušková Anastasie Kurucová Sofie Kurucová Marie Michnová	2. Sofie Kurucová, Anastasie Kurucová, Aneta Horčíčková
3. Jana Petrásková	3. Jana Petrásková

ÚSPĚCH VOJTY JANOŠKA

Vojta Janošek si v neděli 12. dubna 2015 vyzpíval krásné druhé místo v pěvecké soutěži "Zpěváček hanáckého Slovácka". Soutěž probíhal ve Ždánicích a v kategorii, ve které se Vojta představil, bylo celkem 16 dětí. Vojta zazpíval a ještě si i zaverboval. Velké poděkování patří rodičům Lence a Michalovi

Janoškovým, kteří Vojtu a také jeho sestru Ivu na soutěž připravovali a podporovali. Iva si vyzpívala ve své kategorii 3. místo.

Renata Horáková ředitelka školy

Národopisný soubor Ždánického, Kulturní dům ve Ždánicích a Město Ždánice
uděluje

Slohové práce:

Pro zachování originality dětského vyjádření jsou příspěvky ponechány bez stylistických oprav.

NEOPATRNOST

Jednou jsme si vyjeli na běžkách do kopců nad městem. Navečer jsme už pospíchali domů, ale zarazilo nás tichounké kňučení u potoka. Pavel se šel podívat, co to tam tak nařiká. V tom vykřikl: "Kluci, rychle pojďte sem!" Okamžitě jsme tam běželi a uviděli malinkého pejska, skoro ještě štěně. Měl hnědou barvu a u oka bílý flek. Chvilku jsme se na něj jen tak dívali a potom jsem si všiml, že má v nožičce zapichnutý

trn. Vzal jsem si ho ke mně domů.

Maminka mi ho pomohla ošetřit a druhý den ráno jsem vyrobil a rozvěsil plakáty u nás ve městě. Bylo v nich napsáno: "Našli jsme psa!" Přidali jsme k tomu naše telefonní číslo a jeho fotku. Po týdně nám zavolaal pan Fiala a říkal, že ten pes bude určitě jeho.

V neděli si pro něj přijel. Šel jsem se za pejskem rozloučit a začal jsem plakat.

Nedalo se mě utěšit. Pan Fiala si toho hned všiml a řekl mi: "Můžeš

si toho psa nechat, jestli ti to maminka dovolí. Já bych ho musel stejně později někomu dát. Tak alespoň nemusím nikoho hledat." Maminka svolila. V té chvíli se mi rozzářily oči! Pan Fiala odjel a já jsem začal vymýšlet jméno. Bude to Fialka, jako památka na toho hodného pána. Od té doby je pořád se mnou. Mám ho moc rád a každý den si s ním hraju, chodím na procházky a krmím ho. Je to můj velký přítel!

Marie Michnová 5. ročník

NEOPATRNOST

Jednou jsme si vyjeli na běžkách do kopců nad městem. Navečer jsme už pospíchali domů, ale zarazilo nás tichounké kňučení u potoka. Tak jsme si vyzuli běžky a šli se tam podívat. Jak jsme se blížili k potoku, kňučení stále zesilovalo.

Byl tam v pasti chycený malý divoček. Tatínek zavelel:

Jednou jsme si vyjeli na běžkách do kopců nad městem. Navečer jsme už pospíchali domů, ale zarazilo nás tichounké kňučení u potoka.

Vypli jsme běžky a šli jsme se podívat, co to tam kňučí. A

„Zastavit, protože poblíž může být jeho matka zvaná bachyně“. Šli jsme se schovat do křoví a tiše pozorovali okolí. Po chvilce pozorování se bachyně neobjevila, tak jsme šli malého divočka vysvobodit z pasti. Četl jsem v knížce, že se nesmíme divokého zvířete dotknout. Opatrně jsme malému divočkovi sundali past ze zadní nohy a pustili ho na svobodu. Malý divoček vesele

zachrochtal a rozběhl se k lesu.

V tu chvíli se vyřítila zoufalá bachyně. Zůstali jsme v pozoru, aby nás nespátřila. Když uviděla malého kanečka, štěstím zachrochtala, dala mu pusinku a vesele spolu zaběhli do lesa.

Měli jsme z toho dobrý pocit. Nasadili jsme běžky a pospíchali domů. Doma jsme si dali čaj a vyprávěli o dnešním zážitku.

Radim Gala 5. ročník

podívejme, leželo tam docela malé, vskutku krásné černé kotě. Hned jsem se zeptal rodičů: „Můžu si ho vzít domů a starat se o něj?“ A maminka s tatínkem hned, že černé kočky nosí smůlu, že bych se o něj pořádně nestaral

a nakonec mi ještě řekla, že by po něm byly všude chlupy a dělalo by velký nepořádek. A já na to hned „že se o něj budu poctivě starat a že chlupy budu každý třetí den v týdně zametat!“ Ale maminka s tatínkem se nedali přemluvit,

takže jsem moc nepochodil.

Jak jsme došli domů, hned jsme se oblékli z mokrého do suchého a šli jsme se navečeřet. Tatínek říká: „Jsem unavený, ty kopce mi dávají zabrat“. Maminka se hned přidala, že na běžkách nestála nejméně 10 let a že jí bolí nohy a že už půjde spát. V tom mě napadl skvělý nápad, až už budou všichni spát, rychle se obléknu a půjdu se podívat k potoku, jestli tam ještě není koťátko. A jaký jsem si udělal v duchu plán, tak jsem ho také splnil. Jakmile už všichni spali, hned jsem se teple oblékl, pomalu a tiše jsem se obul a šel k potoku.

K potoku jsem utíkal co největší rychlostí, aby tam koťe ještě bylo, ale najednou křup, křup a pode mnou se utrhl kousek vyšlapané cestičky na strmém

svahu. Naštěstí jsem se zachytl o stromek asi dva roky starý. Ale co to, kořeny dvouletého stromku se začaly pomalu od svahu odtrhávat mojí vahou, ale podívejme, kdo měto běží na pomoc.

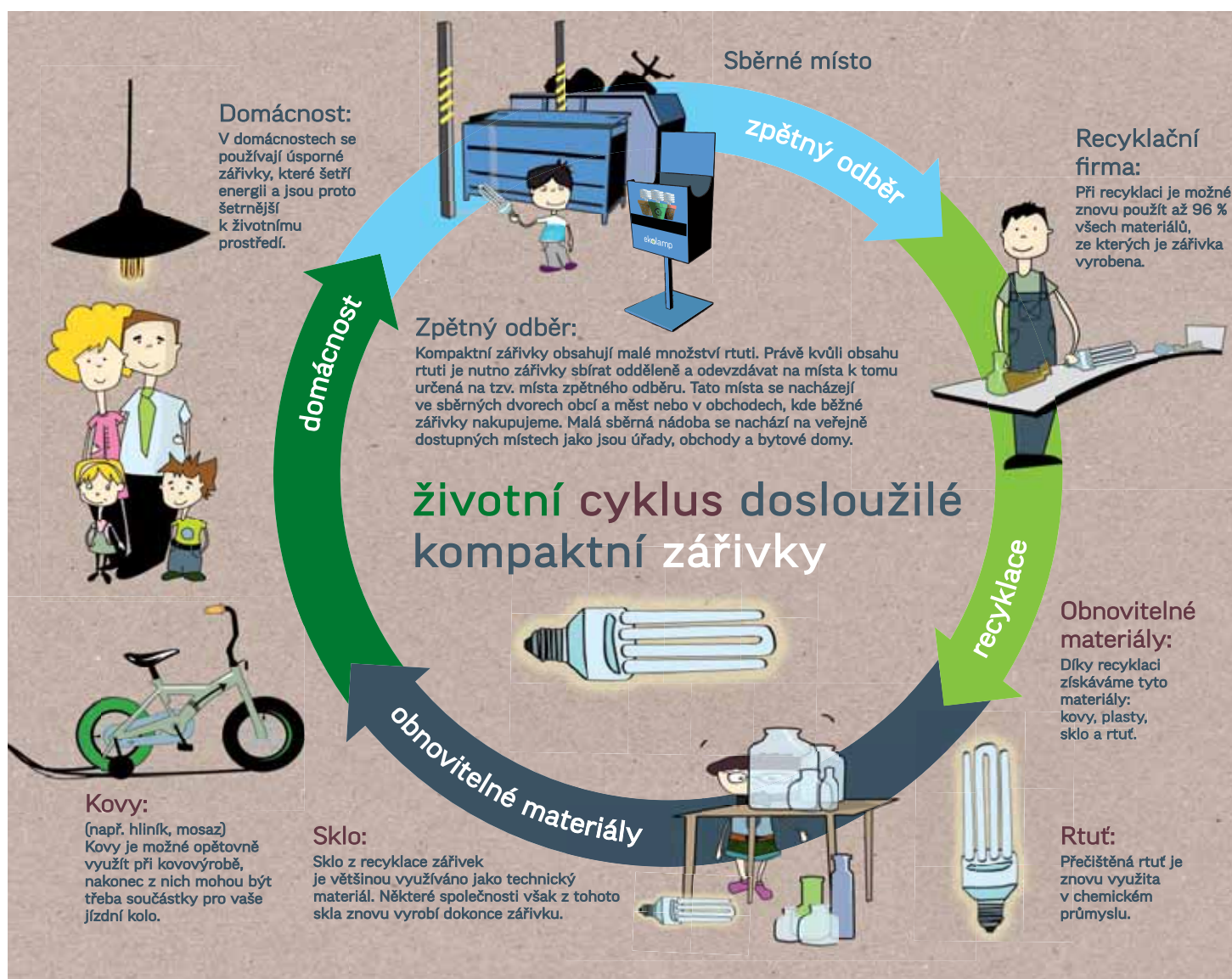
To je maminka a tatínek s koťátkem v náručí. Běží mi na pomoc. Tatínek mi podal ruku a já se statečně vyškřábal na vyšlapanou cestičku. Sotva vylezu na cestičku, maminka mě obejmě a koťátko mi skočí do ruky a hned se ptám tatínka: „Tatínku, jak jste mě našli?“ a tatínek říká: „To tohle koťe ti zachránilo život, začalo škrábat na dveře, když jsme spali, aby nás probudilo. Potom jsem šel otevřít a zničeho nic tam stálo tohle malé, roztomilé černé koťe a pořád mě tahalo za nohavici, že mám jít ven. Tak

jsem vzbudil maminku, oblékli jsme se a šli za ním a ono nás zavedlo až k tobě a tak jsme tady.

A maminka hned skočila do řeči tatínkovi a říká: „Takže si ho můžeš nechat, protože ti zachránilo to nejcenější co máš a to je tvůj život.“ „Opravdu?“ zeptal jsem se. A oba rodičové kývli hlavou. „Moc Vám děkuji!“ vykřikl jsem. O čtvrt hodiny později jsme došli domů, dal jsem koťátku jméno Mourek. Dal jsem mu do misky mléko a všichni i s mým novým kamarádem Mourkem jsme šli spát.

Snad se Vám můj příběh líbil a doufám, že jste si z příběhu vzali ponaučení, že černé kočky nenosí vždy smůlu, ale můžou Vám někdy zachránit i život.

Jan Pavlů 5.ročník

FK VRBICE

1959

FK VRBICE 1959 – OP ML. PŘÍPRAVKA – JARO 2014-2015

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek utkání
12.	1. 5. Pá	Pohořelice - Vrbice	11.00
13.	3. 5. Ne	Vrbice – MSK Břeclav	10.00
14.	9. 5. So	Šitbořice - Vrbice	10.00
15.	17. 5. Ne	Vrbice - Pohořelice	
		předzápas st.přípravky	10.00
16.	24. 5. Ne	MSK Břeclav - Vrbice	13.00
17.	31. 5. Ne	Vrbice – Šitbořice	
		předzápas st.přípravky	9.30
18.	6. 6. So	Pohořelice - Vrbice	13.00

FK VRBICE 1959 – OP ST. PŘÍPRAVKA – JARO 2014-2015

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek utkání
10.	2.5. So	Velké Bílovice - Vrbice	13.00
11.	10.5. Ne	Vrbice - Týnec	
		předzápas ml.žáků	13.00
12.	17.5. Ne	Valtice - Vrbice	12.45
13.	23.5. So	Hlohovec - Vrbice	10.00
14.	31.5. Ne	Vrbice - Starovičky	11.00

FK VRBICE 1959 – OP ML. ŽÁCI – JARO 2014-2015

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek utkání
14.	2.5. So	Hustopeče - Vrbice	13.00
15.	10.5. Ne	Vrbice - Březí	
		předzápas mužů	14.15
16.	16.5. So	Hrušky/MNV - Vrbice	10.00
17.	24.5. Ne	Vrbice - Brumovice	
		předzápas mužů	14.15
18.	31.5. Ne	Charvátská Nová Ves-Vrbice	13.00
19.	6.6. So	Lednice - Vrbice	14.30

FK VRBICE 1959 – OP MUŽI – JARO 2014-2015

Kolo	Datum	Soupeř	Začátek utkání
20.	3.5.	Křepice - Vrbice	16.30
21.	10.5.	Vrbice - Březí	16.30
22.	17.5.	Hrušky - Vrbice	16.30
23.	24.5.	Vrbice–Charvátská Nová Ves	16.30
24.	31.5.	Velké Bílovice - Vrbice	16.30
25.	7.6.	Zaječí – Vrbice	16.30
26.	13.6. So	Vrbice - Kostice	16.30

UPOZORNĚNÍ PRO OBČANY

Vážení čtenáři, na tomto místě jste byli zvyklí na rubriku Společenská kronika. Údaje o narození, úmrtí a různých výročí občanů zde budou

uveřejněny pouze na základě písemného souhlasu občana (zákonného zástupce).

Proto žádáme občany, kteří

chtějí tyto údaje ve zpravodaji zveřejnit, aby přišli do kanceláře OÚ podepsat souhlas.

Děkujeme redakční rada.

V roce 2014 se na Vrbici narodily 2 děti
a zemřelo 8 občanů.

Dne 31. 12. 2014 žilo na Vrbici 1083
obyvatel (539 žen a 544 mužů).

SRPŠ při Mateřské
a Základní škole Vrbice
srdečně zve
všechny děti a rodiče

31. května 2015
na fotbalové hřiště u Ochozí
kde společně oslavíme

začátek v 15 hodin

Kulturní akce

9. 5. 2015

*Otevřené sklepy
Z kopca do kopca*

10. 5. 2015

Den matek, KD Vrbice

14. 5. 2015

*Bacha na cimbál - v 19.00 hod.,
v kostele sv. Jiljí na Vrbici.*

15. 5. 2015

*Běloruský sen - promítání
dokumentu v rámci projektu
Jeden svět, Obecní knihovna
Vrbice, v 18.00 hod.*

16. 5. 2015

*Májové putování okolím
Modrých hor a Přehlídka
mužáckých sborů z Modrých hor*

31. 5. 2015

*Den dětí - na hřišti
FK Vrbice 1959*

8. 6. 2015

*Životní styl a stravovací
návyky – přednáška v rámci
celorepublikového projektu
„Zdraví 2015“, spojeno s
měřením vody v těle, kostí,
svalů, fyzické kondice, bazálního
metabolismu... Měření
trvá cca 5 minut pro jednu
osobu a je to zcela zdarma,
knihovna, od 18.00 hod.*

13. 6. 2015

Vrbecká dědina, sólo za KD

JAK SPRÁVNĚ TŘÍDIT ODPAD

Předcházíte vzniku odpadů. Odpady třídíte hned, jak vzniknou, zvlášť do košů nebo tašek. Do barevných kontejnerů nebo plastových (průhledných) pytlů dáváte jen to, co do nich opravdu patří, tj. do 1 pytle nepatří dohromady např. papír a plast !!
 Před vhozením odpadu do kontejneru nebo pytle minimalizujte jeho objem sešlápnutím.

DRUH ODPADU	SPRÁVNĚ	NEPATŘÍ SEM
PLAST	stlačené PET lahve (víčka mohou zůstat na lahvi, ale nedotažená), víčka možno také shromažďovat pro Terezku, igelitové, polyethylenové tašky a sáčky kelímky od potravin (nejlépe vypláchnout), mikrotenové sáčky vypláchnuté plastové nádoby od mycích prostředků polystyren	znečištěné plastové nádoby guma molitan kabely PVC pneumatiky linolea a jiné podlahové krytiny textil z umělých vláken nádoby od léků vícevrstvé obaly (nápojové kartony)
PAPÍR	noviny, časopisy školní sešity knihy, brožury, katalogy reklamní letáky psací a balicí papír čisté papírové obaly a sáčky rozložené krabice a kartony čisté obaly od mouky, cukru apod.	znečištěný a mastný papír nápojové kartony – obaly (krabice) od mléka a nápojů zbytky tapet papírové kapesníky ubrousky jednorázové pleny
SKLO BAREVNÉ	barevné obalové sklo nevratné skleněné lahve od nápojů velké skleněné střepy tabulové sklo skleněné vázy, sklenice, dózy apod. bílé obalové sklo (lahve bez plastových uzávěrů) tabulové sklo čiré	Zrcadla drátěné sklo + autosklo (třídíme zvlášť) keramika a porcelán žárovky zářivky a výbojky televizní obrazovky a počítačové monitory lahvičky od léků
SKLO BÍLÉ		
NÁPOJOVÉ KARTONY	Vícevrstvé obaly (tzv. "krabice") od nápojů mléka mléčných výrobků džusů vín dalších potravin (vyprázdněné a stlačené)	jiné obaly od nápojů (sklo, plasty, plechovky) nápojové kartony znečištěné nebezpečnými látkami (např. jejich dalším použitím při natírání, lakování lepení apod.) nevyprázdněné nápojové kartony

DRUH ODPADU	SPRÁVNĚ	NEPATŘÍ SEM
KOVY a HLINÍK - recyklovatelná surovina. Třídění a znovuvyužití ušetří až 95% elektrické energie potřebné pro výrobu z primárních surovin. Kromě energie bude ušetřeno i přírodní prostředí, ze kterého by se jinak těžila základní surovina.	plechovky od nápojů víčka od jogurtů, termixů, tatarů, prázdne obaly od kosmetiky, ešusy, příbory, obaly od čokolád a figurek, šroubovací uzávěry od nápojů, misky od buchet, paštik, prázdne a čisté tuby od masť, past a krémů, hliníkové součástky od přístrojů apod.	Znečištěné či zapáchající předměty, obaly od jedů.
BIOODPAD Jedná se o biologicky rozložitelný odpad pocházející především z údržby zahrady nebo kuchyní. K tomu se využívají hnědé odvětrávané kontejnery, nebo je možné je odkládat na sběrném dvoře. Bioodpady je také možné využít na zahradách v kompostérech.	posekaná tráva spadlé ovoce (prokládané travou a řezem z keřů) řezanka a větvičky z ořezu keřů zemina z květin bez květináčů plevele pokojové rostliny listí (bez smetků z ulice) odpady z ovoce a zeleniny (okrajky z brambor, mrkve, okusky jablek apod.) skořápky z vajec slupky z citrusových plodů sedliny kávy a čaje (i s papírovým filtrem), čajové sáčky květináče z lepenky a rašeliny popel z čistého dřeva bez příměsí kovů	podestýlka od drobných domácích zvířat pleny pytlíky z vysavače oharky z cigaret uhelný popel smetky z ulice zbytky omáček, pomazánek, majonézových salátů oleje kosti

Předtančení dětí na Rodičovském plese po myslivecku

Zápis do 1. třídy

Beseda o Rallye Dakar v knihovně

Dětský maskární karneval

Mužáci na Valašském plese

Návštěva u pana prezidenta

Afrikana v MŠ

Karneval v MŠ

Vrbecký zpravodaj - vydává obec Vrbsice, registrační číslo 370011199. Neprošlo jazykovou úpravou.

REDAKČNÍ RADA: Bohumila Bařinová, Markéta Bezděková, Klára Gregrová, Mgr. Renata Horáková, Jana Kadlecová, Martina Mikulicová, Mgr. Miluše Zálešáková